

Handläggare
Elin Olaisson
Ingela KristianssonTill
Socialnämnden
2017-09-19

Tertialrapport Tertial 2 2017 för Socialnämnden

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner tertialrapport 2 per den 31 augusti 2017 med helårsprognos och delårsbokslut.
2. Socialnämnden beslutar att boendet Bryggan avvecklas från 1 oktober. Förvaltningschefen får i uppdrag att undersöka möjligheterna att använda lokalen till boende för nyanlända eller annan verksamhet.
3. Socialnämnden ger förvaltningschefen i uppdrag att teckna avtal om inhyrning av Svanholmen som boende för nyanlända.
4. Socialnämnden ansöker hos stadsledningskontoret om totalt 135 tkr från kompetensutvecklingssatsningen.
5. Socialnämnden begär hos kommunstyrelsen om att öka anslaget till SHIS med 13 mnkr avseende bostäder för nyanlända.
6. Socialnämnden ansöker hos kommunstyrelsen om tillägg med 3,8 mnkr för ökade kostnader avseende LSS-kollo.
7. Paragrafen justeras omedelbart.

Gillis Hammar
FörvaltningschefLisa Cadenius
AvdelningschefPeter Svensson
Administrativ chefJenny Swärd
AvdelningschefVeronica Wolgast Karlberg
Avdelningschef

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	5
1. Ett Stockholm som håller samman	5
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	5
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	11
1.2.1 Barn som far illa eller befinner sig i riskzon utvecklas gynnsamt.....	11
1.2.2 Stockholmare erhåller en likvärdig och rättssäker socialtjänst med god kvalitet oavsett var i staden de bor	20
1.2.3 Vuxna lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar	25
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	39
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	40
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	43
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	43
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	43
2. Ett klimatsmart Stockholm.....	44
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	44
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	45
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	45
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	45
2.5 Stockholms miljö är giftfri	46
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	47
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	47
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	47
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad	47
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	48
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet	51
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	51
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm.....	54
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	54
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	55
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	58

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	61
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	63
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	66
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	70
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	72
Uppföljning av ekonomi.....	73
Uppföljning av driftbudget.....	73
Resultatenheter	76
Investeringar.....	76
Försäljningar av anläggningstillgångar	76
Betydande projekt som inte är investeringar	76
Omslutningsförändringar.....	76
Budgetjusteringar	76
Medel för lokaländamål.....	76
Analys av balansräkning	77
Övrigt	77
Synpunkter och klagomål.....	77

Bilagor

Bilaga 1: Uppgifter begärda av SLK_T2 2017

Bilaga 2: Resultat- och balansräkning

Bilaga 3: LUP

Bilaga 4: Rev. handlingsplan våldsbejakande extremism

Bilaga 5: Ansökan kompetensutv Resursteam

Bilaga 6: Ansökan kompetensutv LSS-enheten

Sammanfattande analys

Förvaltningens verksamheter har under årets två första tertialer arbetat i enlighet med kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål och med kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena samt nämndens egna mål. Förvaltningens arbete bidrar till Stockholms utveckling till en jämställd och jämlik stad. Med fokus på utveckling av kunskap och kompetens och med allt mer evidensbaserade metoder och arbetssätt arbetar nämnden med förebyggande och tidiga insatser för stockholmare och brukare. Arbete med barnens rätt präglar socialtjänstens arbete och socialnämnden medverkar till jämlika uppväxtvillkor till barn i Stockholm. Personer som får insatser genom stadens socialtjänst får verktyg att hantera sin livssituation så att de kan leva ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar.

Det ekonomiska utfallet visar att nämnden redovisar ett överskott jämfört med budget med 8,3 mnkr efter begärda justeringar och avsättning till resultatfonden. Räknat på ett snitt över de senaste 12 månaderna ligger sjukfrånvaron på 6,3 %, vilket är en ökning mot 5,8 % för ett år sedan.

Nämnden når i huvudsak upp till målen och indikatorerna. Nedan redovisas några frågor som varit aktuella under perioden.

Förvaltningen har under perioden fortsatt med den omställnings- och avvecklingsprocess som krävs inom verksamheten för ensamkommande ungdomar och flera asylboenden har avvecklats enligt plan. Behov och efterfrågan på boendeplatser kan ändras snabbt och förvaltningen har beredskap för att anpassa sitt utbud. På grund av sjunkande beläggning på de boenden som erbjuder stödboendeplatser med fler insatser har boendet Bryggan tomställts och förvaltningen föreslår att verksamheten avvecklas från 1 oktober.

Omställningsprocessen påverkar både personal och boende, och ungdomarnas psykiska hälsa följs särskilt. Enheten för ensamkommande samarbetar med barn- och ungdomspsykiatriens asylpsykiatriska enhet i en utbildningssatsning för medarbetarna.

Genom åren har det visat sig att Framtid Stockholm har svårt att nå familjer från framförallt Norra och Södra Järva med sina insatser. I och med beslut om medel ur Sociala investeringsfonden har förvaltningen under perioden inlett planeringen av en filial av Framtid Stockholm i Järva. Verksamheten kan genom detta snabbare och enklare erbjuda kontakt med barn/ungdomar och deras familjer.

Hittills under året har 2 677 nyanlända personer i 1 257 hushåll tagits emot av Intro Stockholm. Merparten av ensamhushållen har hittills under året fått boende på vandrarhem eller i förvaltningens tillfälliga boenden medan familjer till större delen fått lägenhet via SHIS eller Bostadskansliet. Antalet kvotflyktingar som tas emot ökar, och den gruppen behöver mer omfattande samhällsintroduktion, vägledning och socialt stöd än de som befunnit sig i Sverige under asylprocessen. Förvaltningen arbetar med att se över hur stadens mottagande och stödet till kvotflyktingarna kan vidareutvecklas.

Staden har fortsatt att leva upp till tak-över-huvudet-garantin (TÖG). I augusti öppnades Årsta akutboende med plats för 24 personer. Enheten för hemlösa har fortbildat sina medarbetare i att bättre synliggöra barnperspektivet i utredningar och beslut, och sett över sina rutiner för orosanmälningar till stadsdelsnämnder och andra kommuner.

Boende- och behandlingsenheten arbetar med att minska oplanerade utskrivningar, bland

annat genom kompetenshöjande insatser till medarbetarna och analys av utskrivningsorsaker. Enkätundersökningar inom enheten visar att 91 % av de inskrivna anser att verksamhetens insatser har hjälpt dem att bättre hantera sin problematik.

Programmet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck fortsätter att implementeras. En aktivitetsplan för hela programperioden har tagits fram, liksom en forskningsplan. Kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck och utformning av en kommunikationsstrategi är exempel på andra pågående insatser, liksom planering av utbildningar för stadens medarbetare.

En arbetsgrupp för romsk inkludering har tagit fram en nulägesanalys. Arbetsgruppen bekräftar att det finns behov av ökade kunskaper inom socialtjänsten kring den romska minoritetens kultur och särskilda status, och det behövs stöd när det gäller romers kontakt med socialtjänsten, exempelvis genom brobyggare som fungerar som länk mellan enskilda personer och offentlig förvaltning.

Arbetet med att förbättra arbetssituationen och arbetsmiljön för socialsekreterare och biståndshandläggare fortsätter. Uppföljning bland deltagande verksamheter visar en något bättre skattning av arbetssituationen. Dialogcaféer har anordnats i staden för chefer och medarbetare för att inspirera och dela goda exempel.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Överenskommelsen kring psykisk hälsa

Inom ramen för Uppdrag psykisk hälsa har en utlysning av medel till fack- och stadsdelsförvaltningar avseende verksamhetsområde barn och unga, vuxna och äldre genomförts under april och maj månad. 35 ansökningar inkom varav 12 stycken rörde verksamhetsområdet barn och unga. Prioriterade områden för utlysningen har varit barn 0-5 år, skolnärvaro samt personer och familjer som har eller riskerar långvarigt ekonomiskt bistånd, men även ansökningar inom andra områden har beviljats medel. Kriterier för att beviljas medel har bland annat varit att satsningen ska ske i samverkan med intern (t.ex. annan enhet samma förvaltning) eller extern part och att det ska framgå hur brukardelaktigheten ska tas tillvara. Samtliga fack- och stadsdelsförvaltningar inom området barn och unga som ansökt har beviljats medel, vissa har beviljats summan de ansökt i sin helhet, andra delvis. Vid satsningens avslutande ska de som beviljats medel återrapportera till socialförvaltningen.

Socialförvaltningen ingår i en länsövergripande arbetsgrupp som ska ta fram en fördjupad analys av situationen för barn och unga upp till 25 år under ledning av projektledare anställda

av landstingets hälso- och sjukvårdsförvaltning.

Ungdomsmottagningarna

Stadens nio ungdomsmottagningar har genom överenskommelsen mellan Socialdepartementet och Sveriges kommuner och landsting (SKL) tilldelats stimulansmedel på ca 4,8 mnkr för 2017. Detta år förfogar landstingets hälso- och sjukvårdsförvaltning över medlen och ansökningar har ställts dit. Socialförvaltningen har beviljats medel för två aktiviteter. Det ena är skapandet av en ny databas och statistikrapporteringsverktyg för ungdomsmottagningarnas kuratorer. Systemet testas för närvarande och beräknas vara i drift 1 januari 2018. Det andra är medel till stadens ungdomsmottagningar så att de kunde medverka på årets upplaga av ungdomsfestivalen We are Sthlm som ägde rum första veckan i augusti. Stadsdelsförvaltningarnas mottagningar har själva också ansökt om och beviljats medel för personalförstärkningar, till- och ombyggnad av lokaler, utbildning etc.

Med hjälp av medel från Uppdrag psykisk hälsa kommer Farsta och Skärholmens ungdomsmottagningar att anställa varsin särskild kurator som ska arbeta utåtriktat mot de miljöer där ensamkommande barn vistas, t ex boenden, fritidsgårdar och skolor. Rekryteringsarbete har påbörjats.

Sedan tidigare har Ungdomsmottagningarna i staden genomfört en rad satsningar avseende gruppen ensamkommande barn, bland annat har Södermalms ungdomsmottagning med hjälp av projektanställd gjort en kartläggning av situation och behov kring nyanlända ungdomar på Södermalm inom befintliga boenden, förberedelseklasser i Södermalms skolor, Vintertullen etc, Järva har gjort en informationsfilm om vilken hjälp som går att få och som riktar sig till nyanlända, Gullmarsplan har genomfört hälsoskola för ensamkommande barn, och diverse utbildningsinsatser har genomförts i staden.

Samarbete med utbildningsnämnden

Socialförvaltningen har, i samverkan med utbildningsnämnden, beställt en fördjupningsstudie av de frågor som rör psykisk ohälsa i Stockholmsenkäten. Studien utförs av CHESS/SU (centre for health equity studies). Målet är att resultaten i studien ska kunna användas för att stärka och förbättra samverkan och insatser som främjar psykisk hälsa för ungdomar, utifrån den skolmiljö de befinner sig i.

Fritid i centrum

Arbetet med projekten *Fritid i centrum*, finansierat av Uppdrag psykisk hälsa, fortsätter. Stadsdelsförvaltningarna Enskede-Årsta-Vantör och Rinkeby-Kista har nu fritidslotsar anställda. Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning arbetar med rekrytering. Avtal med en utvärderare av projekten har upprättats och arbetet har nyligen inletts. Syftet med projekten är att stötta barn och unga att komma in i organiserade fritidsaktiviteter i trygga miljöer som exempelvis skola och fritidsgård. Bland annat idrotts- och kulturförvaltningen kommer att involveras. Socialförvaltningen har ett samordningsansvar för projektet och arbete med detta pågår.

Ensamkommande barn och unga

Under första halvåret 2017 har flera nya bestämmelser trätt i kraft avseende området ensamkommande barn och unga. Rättsmedicinalverket fick den 1 januari i uppdrag att genomföra medicinska åldersbedömningar och från och med den 1 maj ska Migrationsverket

enligt lag göra en tidig och tillfällig åldersbedömning i ärenden som rör ensamkommande asylsökande barn. Ändringen berör ensamkommande som sökt asyl från och med 1 februari i år. Syftet med lagen är att undvika att vuxna asylsökande är placerade i boenden avsedda för barn. Den 1 juni infördes en ändring i lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, som ger möjlighet till tillfälligt uppehållstillstånd med anledning av pågående studier på gymnasienivå. Ett nytt ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga började gälla den 1 juli 2017.

Omställningen av stadens boenden för ensamkommande barn och unga påbörjades hösten 2016 och har pågått hela våren 2017 för att anpassa verksamheten dels till det nya ersättningssystemet, dels till att färre ensamkommande barn söker asyl i Sverige. Under våren har också en upphandling av enstaka platser i stödboende genomförts tillsammans med stadsdelsförvaltningarna. Ramavtal tecknades från och med 1 juli 2017 och är anpassat till de nya ersättningsnivåerna. Förvaltningen har genom återkommande chefsnätverk arbetat med att förbereda alla involverade stadsdelsförvaltningar på kommande förändringar. Mycket tid har lagts ned på att skapa förutsättningar att förstå konsekvenserna av de ändrade regelverken och få till likartade arbetssätt på alla stadsdelsförvaltningar. Förvaltningen har också bistått stadsdelsförvaltningarna med att föra frågor vidare till externa ansvariga myndigheter i syfte att få ökad klarhet.

Förvaltningen har under perioden fortsatt samarbetat med arbetsmarknadsförvaltningen kring uppdraget om att utveckla metoder och insatser för att stötta ensamkommande unga nyanlända till praktik, utbildning eller jobb. Samarbete kring frågorna har också bland annat skett med Sveriges kommuner och landsting, Storsthlm (tidigare Kommunerna i Stockholms Län), Länsstyrelsen i Stockholms län och Stockholms läns landsting. Den ideella organisationen "Individuell Människohjälp" har av nämnden beviljats bidrag till projektet "Samordning mellan ensamkommande ungdomar på boenden och civilsamhället" med målet att ge stöd till nyanlända ungdomar med att hitta fritidsaktiviteter och integreras i Stockholms föreningsliv.

Socialjouren har ansvar för mottagande av ensamkommande barn i ankomstfasen, från det att de ankommer till staden tills dess att de av Migrationsverket anvisas till en kommun och flyttar. *Socialjouren* har också i uppdrag att ta emot anvisningar gällande barn som anvisas till staden från annan kommun av Migrationsverket och säkerställa att aktuell stadsdelsförvaltning tar över ansvaret.

Hittills under året har *socialjouren* tagit emot 119 ensamkommande barn och ungdomar, varav 88 ankomstbarn och 31 som har anvisats till Stockholm. Siffrorna kan jämföras med samma period 2016 då totalt 182 ensamkommande barn och unga togs emot, 67 ankomstbarn och 115 som anvisades till staden. Minskningen kan härledas till minskat antal nya asylsökande ungdomar generellt.

En tendens under våren och sommaren är att fler ensamkommande barn avviker från sina placeringar, både i staden och i andra kommuner, och uppehåller sig i Stockholmsområdet. Flera av dessa ungdomar har ingen eller sporadisk kontakt med myndigheter och vuxna omsorgspersoner och har ofta omfattande vårdbehov. I flera fall finns oro för missbruk, brottsmisstankar samt att de kan vara utsatta för människohandel. Det är svårt att veta exakt hur många av dessa barn och ungdomar som vistas i staden men under sommaren har flera

minderåriga barn påträffats i gatumiljöer. Socialjouren har under perioden omhändertagit fem barn och ungdomar ur målgruppen enligt 6 § LVU, då det funnits en oro för deras situation. En ungdom har placerats enligt SoL, i en s k frivillig placering. Mottagningen för ensamkommande inom Socialjouren lägger ner ett omfattande arbete på att etablera kontakt med den unge, motivera till placering och att ha kontakt med ordinarie socialtjänst samt andra myndigheter. Barn och ungdomar fördelas enligt turordningslista till stadsdelsförvaltningarna, där det finns andra resurser till att skapa en kontinuerlig kontakt med den unge samt utreda och tillgodose dess behov.

Samtliga barn och ungdomar har kunnat placeras på stadens egna akutboenden eller i jourhem, i avvaktan att plats funnits att tillgå på någon av Statens Institutionsstyrelse (SIS) institutioner. Det omfattande arbetet kring dessa barn och ungdomar fortsätter under goda samverkansformer.

Enheten för ensamkommande barn och ungdomar erbjuder boenden med stöd till ensamkommande barn och ungdomar i åldrarna 14-20 år. Enheten har idag 74 platser för asylsökande ensamkommande fördelat på ett gruppboende och ett lägenhetsboende. För ungdomar med uppehållstillstånd finns totalt 174 platser fördelat på tre gruppboenden, två lägenhetsboenden samt ett antal stödboendeplatser i träningslägenheter.

De förändrade villkoren och de lägre ersättningsnivåerna som trädde i kraft i juli har haft stora konsekvenser för enhetens organisation och påverkat både ungdomar och medarbetare. Den omfattande omställnings- och avvecklingsprocessen som inleddes under föregående tertiäl har fortsatt under perioden. Enheten har minskat antalet asylplatser och ändrat fyra HVB, hem för vård och boende, till stödboenden för ungdomar med uppehållstillstånd för att bättre anpassa verksamheterna till det behov som stadsdelsnämnderna antas ha. Under perioden, och slutet av förra, har fyra asylboenden avvecklats, totalt 68 platser (53 denna period). De ungdomar som var aktuella för fortsatt boende inom enheten erbjöds andra placeringar. Medarbetarna har i huvudsak gått till annat arbete inom enheten eller inom förvaltningen.

På de boenden som erbjuder stödboendeplatser med fler insatser sjönk beläggningen märkbart under sommaren och åtgärder vidtogs. Verksamheterna med störst beläggningsproblem är Bryggan och Utsikten i Blackeberg. För att minimera den ekonomiska effekten har Bryggan med 20 platser tomställts från september. De tio barn som bott där har erbjudits plats på Utsikten som är ett identiskt boende en våning ovanför. Samtlig tillsvidareanställd personal som berördes av tomställningen har kunnat erbjudas arbete vid andra boenden för ensamkommande barn. Förvaltningen gör bedömningen att det inom överskådlig tid inte finns behov av att återuppta verksamheten och föreslår därför att verksamheten vid Bryggan avvecklas från 1 oktober. Förvaltningen har diskussioner med SHIS och Micasa kring möjligheten att använda lokalerna som boende för nyanlända eller annan verksamhet.

Under perioden har enheten utformat egna placeringsavtal som reglerar villkor samt överenskommelser mellan verksamhet och beställare. I placeringsavtalen har en uppsägningstid om två veckor lagts till för att bättre kunna säkerställa beläggning av platserna. I syfte att säkerställa en jämn och hög beläggning har enheten effektiviserat kösystemet och en flexiblare hållning gentemot stadsdelsnämnderna förväntas innebära fler placeringar. Enheten räknar med att efterfrågan på platser under årets sista månader stabiliseras och bedömningen är att årsmålen kommer att uppnås.

Som ett stöd för verksamheterna har inrättats ett mobilt team som arbetar sen kvällstid och

natt. Teamet har hittills varit mycket uppskattat i verksamheterna.

Årets andra tertial utgör ett undantag i resultatuppföljningen och bedömningen är att avvecklings- och omställningsåtgärderna har påverkat resultaten. I uppföljningsmaterialet har frågor om ungdomarnas psykiska hälsa lagts till. Anledningen är bland annat att asylprocessen blir allt längre med ökande handläggningstider liksom att familjeåterföreningar påverkar ungdomarna och en hypotes är att andelen ungdomar med psykisk ohälsa ökar. I uppföljningar under perioden rapporterar kontaktpersonerna att fler än 90 % av de asylsökande ungdomarna har sömnsvårigheter, som påverkar deras vardag och sysselsättning. Enheten följer under året särskilt ungdomarnas psykiska hälsa och har initierat kontakt med Barn- och ungdomspsykiatrins asylpsykiatriska enhet, som under hösten medverkar i en utbildningssatsning för medarbetarna.

Föräldrastöd

PLUS, som är en del av Framtid Stockholm, utvecklar, utbildar och förvaltar föräldraprogram och andra insatser som främjar barns utveckling. PLUS har ett uppdrag i budget för 2017 att stödja och kvalitetssäkra stadsdelsnämndernas arbete med strukturerat föräldrastöd. Under första halvåret (till och med juli 2017) har PLUS utbildat 49 gruppledare i programmen KOMET 3-11 år och ABC i förskolan (jämfört med 21 samma period 2016). På stadsdelsförvaltningarna har drygt 500 föräldrar deltagit i föräldrastödsprogram (jämfört med 360 föräldrar samma period förra året). Utöver detta har 150 pedagoger genomgått ABC.

PLUS har under perioden fortsatt sitt arbete att i samverkan med Länsstyrelsen utveckla föräldrastödsprogram för nyanlända i utsatthet och de första pilotutbildningarna sker i höst.

Tillsammans med fem stadsdelsförvaltningar har PLUS under perioden ansökt om medel ur Sociala investeringsfonden kring utvecklandet av ett universellt föräldraskapsstöd för tonåringar, ABC 13-18 år. PLUS har utöver detta kontinuerlig dialog med samtliga stadsdelsförvaltningar om hur verksamheten på bästa sätt kan stödja och kvalitetssäkra de föräldrastödsprogram som används.

Utbildningen Våga Vara Viktig (VVV) vänder sig till boendepersonal och familjehem som är inriktade på ensamkommande barn. VVV är utvecklad inom Framtid Stockholm och har av länsstyrelsen beviljats medel för fortsatta utbildningar inom länet. Under perioden har 53 personer tagit del av VVV.

Resurscenter för adopterade har under första halvåret slutit avtal med sju kommuner. Detta innebär att medarbetare och familjer i dessa kommuner kan ta del av såväl föreläsningar, seminarier och samtalsgrupper som verksamheterna vid Spira och Duvnäs föräldrastöd erbjuder. Trots att antalet internationella adoptioner under flera år har minskat är efterfrågan på den förberedande utbildningen fortsatt hög. Däremot märks minskningen i antalet besökare på Spira och under hösten kommer verksamhetens öppethållande att ses över.

Stella- det tredelade föräldraskapet är nu en permanent verksamhet inom Resursteamens barn och ungdom och erbjuder samtalsstöd till föräldrar vars barn bor i familjehem eller HVB. Antalet föräldrar som söker Stella ökar kontinuerligt. Under 2017 har 30 nya föräldrar fått olika former av stöd i verksamheten. Totalt får ett sextiotal föräldrar stöd.

Duvnäs Föräldrastöd uppfyller målen men har fortsatt minskad efterfrågan från socialtjänstens barn- och familjegrupper. Av de familjer som erbjudits och fått föräldrastöd var majoriteten adoptivfamiljer, 29 stycken. Sex familjehem och åtta familjer som beviljats bistånd från

stadsdelsförvaltning har tagit del av föräldrastödjande insatser. Knappt 40 familjer har också fått telefonrådgivning under perioden.

Under perioden har Duvnäs bjudit in till samarbete kring tidigt stöd till familjehemsföräldrar och kommer under hösten att utveckla arbetet tillsammans med Spånga-Tensta och Enskede-Årsta-Vantör.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Utbildningsnämnden ska, i samarbete med socialnämnden, utreda hur elevhälsans riktade insatser till unga flickor som mår psykiskt dåligt kan förbättras och utvecklas.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Barn i Stockholm har bra uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer inom området barn och unga har stöd i sitt arbete. Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättssäker och kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Driftsverksamhet

Kvinnor och män får stöd i sitt föräldraskap. Stödboenden och HVB-hem bidrar till att barn och ungdomar kan leva ett självständigt liv. Förvaltningens insatser ska vara efterfrågade och evidensbaserade.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor".

[illegible]

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
upprätthålla, då flera boenden periodvis hade i huvudsak timanställd personal. Prognosen för året bedöms hålla då verksamheterna nu är i en stabiliseringsfas.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Socialnämnden ska undersöka förutsättningarna för att stärka sitt samarbete med organisationer och föreningar som driver projekt och verksamheter som riktar sig mot barn och unga, nyanlända, ensamkommande barn och unga, papperslösa samt personer med osäkra boendeförhållanden.	2017-01-01	2017-12-31	
 Stödja stadsdelsnämndernas arbete med strukturerat föräldrastöd.	2016-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

 Uppfylls helt

Analys

1.2.1 Barn som far illa eller befinner sig i riskzon utvecklas gynnsamt

Drogförebyggande arbete ANDT-arbete (Alkohol, Narkotika, Doping, Tobak)

Förvaltningen samordnar och stödjer det långsiktiga och kunskapsbaserade förebyggande arbetet mot tobak, alkohol och narkotika i staden. Insatserna inriktas till att minska både tillgång och efterfrågan. Arbetet samordnas via stadens nätverk för chefer och medarbetare inom preventionsområdet.

Socialförvaltningen stödjer stadsdelsnämndernas preventiva insatser för att stärka det sociala uppsökande arbetet samt samlar och sprider kunskap om effektiva metoder, bland annat för att nå ungdomar som missbrukar narkotika. Vidare fortsätter förvaltningen att tillhandahålla, sprida, uppdatera och följa användningen av det digitala utbildningsmaterialet Koll på cannabis och arbetar vidare med Preventionsprofilen, som är ett verktyg för ökad samsyn, kvalitet och måluppfyllelse i stadens barn- och ungdomsverksamheter. Socialförvaltningen samordnar och likställer även alla stadsdelsförvaltnings kommunikation om prevention som riktar till föräldrar, studenter, tobakshandlare med flera. I samarbete med CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning) sprider förvaltningen den förebyggande metoden Local Hero. Syftet är att bidra till en meningsfull fritid för olika grupper av stadens ungdomar och öka deras riskmedvetenhet om alkohol och droger. Under andra tertialen har tre grupper ungdomar, i tre olika stadsdelsförvaltningar, börjat arbeta med metoden. I samarbete med Stockholms Läns Landsting, flera stadsdelsförvaltningar och frivilligorganisationer samt flera moskéer i staden, har socialförvaltningen arbetat med initiativet Rökfri Ramadan.

Socialförvaltningen har under andra tertialen, i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna, fortsatt arbetet med att revidera stadens Tobaks-, Alkohol-, Doping- och Narkotikapolitiska program (STAN-program). Input till programmet har inhämtats från flera olika yrkesgrupper och nätverk i staden, samt från samverkanspartners, föreningar och

brukarorganisationer. Ett första utkast till program har överlämnats till styrgruppen och stadsledningskontoret den 30 juni.

Socialförvaltningen ska under året undersöka förutsättningarna för att formellt ställa sig bakom initiativet Tobacco Endgame, en nationell opinionssatsning med målet att rökningen i Sverige ska vara mindre än fem procent år 2025. Under andra tertialen har arbetet med att inhämta erfarenheter och lärdomar från andra kommuner påbörjats, och till hösten undersöks förutsättningarna för stadens medverkan närmare.

Delrapport inom området "uppväxtvillkor och utbildning"

Inom ramen för Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm (SLK) har socialförvaltningen ansvar för att ta fram delrapporter inom utvecklingsområdet "uppväxtvillkor och utbildning". Under våren 2017 sammanställdes en rapport om fritidsvillkoren för barn och unga i Stockholm och vilken roll fritid och kultur kan ha för att motverka och kompensera för olika former av utsatthet. Från augusti och fram till januari 2018 ska en rapport sammanställas om barn som bevittnar våld eller själva blir utsatta för våld och där våldet har koppling till hemsituationen eller utförs av annan närstående. Arbetet har just påbörjats och kontakt med forskare för framtagande av underlagsrapport är tagen. Underlagsrapporten kommer ligga till grund för rekommendationer och konkreta åtgärdsförslag vilka kommer att tas fram i en arbetsgrupp och förankras i en referensgrupp med medarbetare från olika stadsdelsförvaltningar.

SIP - Samordnad individuell plan

För att säkerställa att alla nyanställda i staden får en bra kunskapsgrund om SIP och samverkan har ett förslag på tillägg i den befintliga återkommande introduktionsutbildningen för socialsekreterare inom barn och unga tagits fram.

Socialförvaltningen samordnar lokala projekt med att anställa särskilda SIP-samordnare i några av stadens stadsdelsförvaltningar. Utöver Skarpnäck och Hässelby-Vällingby har även Spånga-Tensta anställt en SIP-samordnare. I ytterligare två stadsdelsförvaltningar; Södermalm och Enskede-Årsta-Vantör kommer samordnare tillträda under hösten 2017. Planering pågår med ytterligare intresserade stadsdelsförvaltningar och lokala BUS-grupper.

Socialförvaltningen har i samarbete med barn och ungdomspsykiatrins stab besökt samtliga åtta lokala BUS-grupper i staden och ställt frågor kring hur arbetet med SIP fungerar. Utifrån det har utvecklingsområden identifierats. Den sammantagna bilden är att kopplingen mellan det operativa SIP-arbetet och BUS styrning behöver förstärkas och förbättras avseende gemensamma mål, avvikelshantering och samsyn mellan aktörer, även om lokala variationer föreligger. De stadsdelsförvaltningar som har en SIP-samordnare är mycket nöjda med den funktionen.

Stärkt tidigt stöd i samverkan

Förvaltningen har sedan 2015 stöttat sju stadsdelsförvaltningar i ytterstaden med etablering av familjecentraler. En ansökan till stadens sociala investeringsfond om *Stärkt tidigt stöd i samverkan – ytterstaden* har beviljats medel av kommunstyrelsen den 21 juni 2017. Ansökan baseras på arbetet hittills med etablering av familjecentraler och omfattar de resurser som är kommunens del i en familjecentral. Det innebär finansiering av två tjänster per ytterstadsdelsförvaltning under fyra år för tidigt och tillgängligt stöd via öppen förskola samt råd- och stödinsatser.

Förvaltningens stöd har fortsatt under andra tertialet och samordnas med *Uppdrag psykisk hälsa* vad gäller aktiviteter och erfarenhetsutbyte. Ett processtöd för att främja samverkan har introducerats i projektgrupperna. Familjecentralerna innebär en plattform för införandet av hembesöksprogrammet och även etablering av en mötesplats som ger förutsättningar att nå alla invånare. Diskussioner om att börja med en mindre omfattande hembesöksmodell pågår.

Nya vägar

Socialförvaltningen har även beviljats projektmedel från sociala investeringsfonden för att tillsammans med Ersta Vändpunkten stärka samverkan mellan de kommunala förskolorna och socialtjänsten vid fem stadsdelsförvaltningar. Projektet är treårigt och har fokus på missbruk i familjen och tidig upptäckt. De stadsdelsförvaltningar som ingår i projektet är Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Hässelby-Vällingby, Skarpnäck och Skärholmen.

Placerade barn och unga

Tillsammans med Resursteamerna barn och ungdom och två stadsdelsförvaltningar har förvaltningen satt samman ett system där stadsdelsförvaltningarna en gång per termin, med start i augusti 2017, ska rapportera familjehem som genomgått grundutbildning och fortbildning samt hur de har rekryterats. Genom systemet kan förvaltningen få en samlad bild över aktuella familjehem.

En enkät rörande frågor om uppföljning av de familjehemsplacerade barnens hälsa och stöd till barn och unga som flyttar åter till sin ursprungsfamilj eller till ett självständigt boende håller på att utformas för att skickas ut till familjevårdens handläggare under hösten.

Barn som utsatts för eller bevittnat våld

I samverkan med utbildningsförvaltningen har ett löpande arbete ägt rum för att kunna erbjuda barn i skolåldern som bor på skyddat boende anpassade lösningar för skolundervisning. Skriftliga rutiner finns inom ramen för "Stödmaterial för samverkan mellan stadsdelsnämndernas verksamheter och skolan" vilket har fortsatt spridas till stadsdelsförvaltningarna under perioden.

För att stödja stadsdelsnämnderna i att stärka sin kompetens kring samt utveckla insatser riktade mot barn som blivit utsatta för eller bevittnat våld har en planering tagits fram i samråd med socialförvaltningens nätverk för enhetschefer inom barn och ungdom. En utbildning erbjuds till samtliga chefer och medarbetare från barn och ungdom samt relationsvårdsteam eller motsvarande, med avsikten att fördjupa kunskaperna om barn och våld och utveckla samverkan mellan verksamhetsområdena.

Öppna insatser

Stadens nätverk inom öppenvården bjöds in till en heldag för att främja likställigheten och öka erfarenhetsutbytet inom staden. De 175 medarbetarna inklusive cheferna från de tolv stadsdelsförvaltningar som har egen öppenvård samt Framtid Stockholm tog del av följande arbetssätt och modeller; Lösningfokuserad Intensiv Hemmabaserad Familjebehandling (LIHF), Brief Strategic Family Therapy (BSFT), Multisystemisk terapi (MST), Signs of Safety:s säkerhetsplanering, nätverksmöten i vårdnadstvister och modeller för utvärdering av familjebehandling.

Sociala insatsgrupper

Socialförvaltningen samordnar arbetet med sociala insatsgrupper (SIG). Sociala insatsgrupper riktas mot unga som vill ha stöd att lämna en kriminell livsstil. Socialförvaltningen har fördelat projektmedel till sex stadsdelsförvaltningar som stöd för deras arbete med att utveckla sociala insatsgrupper för unga vuxna. Det är en utökning med en stadsdelsförvaltning jämfört med 2016.

I nära samarbete med Kriminalvården undersöker socialförvaltningen möjligheterna till att etablera en stadsövergripande kartläggningsfunktion i syfte att bättre kunna svara på hur behovet av SIG ser ut i staden. Vidare bedrivs ett lokalt processtöd för att tillsammans med stadsdelsförvaltningarna utveckla det lokala arbetet. Socialförvaltningen följer också genom en löpande enkätbaserad kartläggning upp stadsdelsförvaltningarnas beredskap att omsätta projekten i en samverkansplattform. Ett arbete har påbörjats med att återge analyser av resultaten av kartläggningarna till de berörda stadsdelsförvaltningarna. Förvaltningen har tillsammans med deltagande stadsdelsförvaltningar utvecklat och etablerat en gemensam stadsövergripande uppföljningsmodell. Syftet är att på ett likvärdigt sätt undersöka hur många stockholmare som får stöd genom sociala insatsgrupper samt i vilken utsträckning livssituationen för dessa förändras under stödperioden.

Socialförvaltningen har fått den utvärderingsrapport om sociala insatsgrupper för unga vuxna i Rinkeby och Tensta som Stockholms universitet färdigställt. Rapporten tas upp i separat ärende till socialnämnden i september.

Pilotprojektet samverkan skola och socialtjänst (PPSS)

Socialförvaltningen ansvarar för att under 2017, tillsammans med berörda stadsdelsförvaltningar och utbildningsförvaltningen, förbereda PPSS för en övergång i permanent verksamhet. Projektmedel har fördelats till åtta stadsdelsförvaltningar som stöd för att utveckla PPSS. Det lokala arbetet följs upp genom en löpande enkätbaserad kartläggning. Genom den undersöks och stimuleras pilotprojektens beredskap att omsätta projekten i en samverkansplattform. Ett arbete har påbörjats med att återge sammanställda analyser av resultaten till de berörda stadsdelsförvaltningarna.

Utveckling av statistiksystemet IoF

Inom ramen för uppdraget att utveckla statistiksystemet för individ- och familjeomsorgens verksamhetsområden barn och unga samt vuxna (med start 2010) har arbete pågått under perioden avseende "inkommande information", d.v.s. ansökningar och anmälningar. Planerade tester har blivit försenade på grund av förseningar från Tietos sida. Arbetet med utveckling av resterande statistikdelar såsom utredning och uppföljning fortsätter.

Idéburet offentligt partnerskap

Arbetet med att ingå ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) för ensamkommande barn och ungdomar som helt eller delvis står, eller riskerar att hamna, utanför samhällets insatser har redovisats för socialnämnden i augusti och trädde i kraft den 1 september 2017.

Jourinsatser

Stockholms stad socialjour ger akuta insatser på jourtid till barn och ungdomar som far illa. Barnets bästa är avgörande vid beslut som rör barn och dokumentationen innehåller tydliga risk- och skyddsbedömningar samt beskriver barnets aktuella situation och önskemål. Totalt

under året har socialjouren fattat 16 beslut om omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU och nio beslut om omplacering enligt 11 § LVU (jämfört med 18 respektive 11 beslut under samma period 2016). Hittills under 2017 har det löpande arbetet på socialjouren fortlöpt utan större förändringar och det har varit fortsatt få rapporterade avvikelser.

Jourhem, familjehem och adoptioner

*Resursteam*en barn och ungdom utgörs av Resurscentrum för adopterade, Familjehemskonsulterna, Duvnäs föräldrastöd, Skolfam och Jourhemsgruppen.

Under första halvåret har 26 nya jourhem/familjehem rekryterats. Uppföljning visar att antalet förfrågningar från stadsdelsförvaltningar, som leder till placering, är lågt. Stadsdelsförvaltningarna efterfrågar familjehem till barn som har omfattande problematik och många av barnen har varit våldsutsatta. Det är också vanligt att de söker familjehem för stora syskongrupper. Resursteamen har under året förstärkt och utökat formerna för samverkan med familjevårdsenheterna på stadsdelsförvaltningarna. Detta för att ytterligare förbättra förfrågnings- och matchningsförfarandet vid nyplacering i familjehem samt i syfte att utveckla familjehemsutbildningarna och fortsatt se över vilket stöd familjehemmen behöver för att klara sina uppdrag. Enheten arbetar ständigt med att nå flera nya intresserade familjehem.

Jourhemsverksamheten bedöms uppnå uppsatta mål och skapar genom det bra uppväxtvillkor och möjlighet för barn att utvecklas gynnsamt. Verksamheten tillhandahåller utredda och godkända jourhem till stadsdelsförvaltningarna och ansvarar för stöd och handledning till familjen. Sedan årsskiftet har 93 barn och ungdomar bott i något av verksamhetens jourhem. Av dessa är 46 % flickor och 54 % pojkar. När det gäller nya placeringar under året har 63 % av av dem som kunnat erbjudas plats i jourhem varit flickor och 37 % pojkarna. En trolig förklaring till detta är att några familjer valt att enbart ta emot flickor under en period.

Skolfam, skolsatsning i familjehemsvård, har under första halvåret utökats med två team och utgörs i augusti av fem team. Totalt är 81 barn anmälda till Skolfam i dagsläget. För 35 barn är samverkansarbete med socialtjänst, skola, familjehem och barn pågående. Av dessa 35 barn går fyra barn i förskoleklass.

Tre ensamkommande barn har ingått i Skolfam. Av dessa når alla tre barn kunskapsmålen i matematik och ett barn i svenska för sin årskurs.

Ökade individuella insatser för varje barn har utformats utifrån Skolfams pedagogiska och psykologiska kartläggningar i samverkan med skolpersonal, barn och familjehem och ger fler barn möjlighet att nå kunskapsmålen. Det har påverkat barnens resultat liksom skolornas satsning ”mattelyftet”, Skolfams lässatsning till barnen i form av bokpaket samt socialtjänstens satsning på studiecoacher (efter skoltid). Den kontinuerliga uppföljningen var åttonde vecka i skolan och barnens delaktighet vid möten och uppföljningar har betydelse. Flera barn har getts möjlighet av utbildningsförvaltningen att byta skola vilket påverkat skolgången positivt. Många barn har också behov av och erbjuds kuratorssamtal och psykologiskt stöd.

Kritiska punkter i skolgången är övergången från årskurs tre till fyra och framförallt övergången till högstadiet när kunskapskraven höjs och baskunskaper krävs. Erfarenheter så här långt är att uppföljningarna kan behöva utökas under högstadieperioden och att samarbetet med familjehemmet behöver intensifieras.

Barnahus

Barnahus Stockholm bedöms klara de flesta av de uppsatta målen för året. Barnahus Stockholm bygger på myndighetssamverkan vilket medför att varje del är beroende av andra myndigheters förmåga att lösa sina uppdrag. Ett barn som utsatts för brott ska höras inom två veckor efter att anmälan inkommit till polisen, men polisens väntetider har under perioder kunnat dröja upp till flera månader. Detta har fått konsekvenser för socialtjänstens arbete och påverkat möjligheten till en samordnad handläggning i ärenden. Ett stort antal ärenden skulle kunnat vara aktuella för samråd men situationen har försvårat möjligheten till processen. Det är en allvarlig utveckling för tryggheten kring de barn som utsätts för brott, som ska få bästa möjliga hjälp.

Barnahus har under perioden fortsatt att arbeta aktivt med att utbilda och informera den lokala socialtjänsten i stadsdelsförvaltningar och kommuner om arbetet med barn som utsätts för brott och hur man tillsammans ska hitta former för bästa möjliga samverkan.

Sammanfattningsvis har Barnahus utvecklat en verksamhet som möter utsatta barn och familjer på ett professionellt och välfungerande sätt. Barnahus har också under sommaren 2017 utökat lokalytan och kunnat starta en ny behandlingsdel som ytterligare förbättrat den barnvänliga miljö som krävs.

Enkäter till socialsekreterare på stadsdelsförvaltningar och medföljare till barnen som kommer till Barnahus Stockholm visar att brukarna är nöjda med verksamheten, att de får stöd och hjälp med svåra frågor.

Familjer, barn och unga

Enheten för stöd och skydd tillhandahåller insatserna utredning, akutplacering av ensamma barn samt föräldrastöd genom förvaltningens verksamhet Eurenii Minne. En tendens under senare år är att verksamhet dygnet runt för föräldrar i behov av stöd i sitt föräldraskap inte efterfrågas i särskilt stor utsträckning. Däremot ökar behovet av utredningsplatser där bland annat föräldraförmågan bedöms. Eurenii Minne når målen för verksamheten och arbetar kontinuerligt med att nå balans mellan de olika uppdragen utifrån stadsdelsförvaltningarnas behov och efterfrågan.

Skyddat boende för unga

Enheten för behandling, stöd och skydd tillhandahåller skyddat boende och öppenvård för unga kvinnor och män i åldern 16-25 år utsatta för hedersrelaterat våld. Det skyddade boendet *Kruton* har åtta platser för unga kvinnor med möjlighet till inskrivning dygnet runt. Våldsutsatta unga män kan erbjudas skyddat boende i skyddslägenhet. Hittills i år har 22 ungdomar varit inskrivna på *Kruton* skyddat boende, en antalsmässig minskning jämfört med förra årets siffra på 25 personer, som beror på längre boendetider.

Samtliga unga som besvarat brukarenkäten uppger att de fått stöd från verksamheten och är nöjda med insatsen. Av totalt 15 avslutade ärenden under året har 5 placerande socialsekreterare svarat på *Krutons* enkät. Samtliga var nöjda med uppdragets utförande.

Kruton har utvecklat sin hot- och riskmanual utifrån målgruppens sårbarhetsfaktorer, ny lagstiftning och forskning i syfte att göra bättre och säkrare bedömningar. Inom målgruppen har uppmärksamhets att partnervåld är vanligt förekommande.

Verksamheten får få förfrågningar som rör hbtq-pojkar under 18 år. I samarbete med

Resursteamet för barn och unga kan pojkarna få placering i jour- eller familjehem. Flera ideella organisationer, exempelvis RFSL och RFSU, är också behjälpliga med råd och hänvisningar till stadsdelsförvaltningar och andra kommuner.

Kruton kan också tillhandahålla stöd och skydd i öppenvårdsform som enskild insats eller som eftervård till dem som varit placerade i skyddat boende. Den positiva utvecklingen med fler brukare i öppenvårdsmottagningen fortsätter och under perioden har totalt åtta ungdomar (fyra kvinnor och fyra män) varit inskrivna i skyddslägenheter med kontaktmannaskap.

Resurscentrum mot hedersrelaterat våld

Origo resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck arbetar både strategiskt och operativt för att ungdomar och unga vuxna som begränsas av hedersnormer ska leva ett liv utan våld. Efterfrågan av olika insatser från Origo har ökat under året och under hösten anställs ytterligare en kurator för att öka tillgängligheten och tillmötesgå behov och önskemål från ungdomar och yrkespersoner.

En anledning till att efterfrågan på stöd ökar kan vara att fler unga vågar prata om sin livssituation och söker stöd. En bidragande faktor till detta kan vara att det finns fler yrkesverksamma i länet som ser och upptäcker barn och unga i riskzon i jämförelse med tidigare år. Verksamheten har de senaste åren arbetat med att erbjuda kompetenshöjande insatser till olika yrkesgrupper i länet, något som sannolikt ger effekt nu.

Hittills under året har 94 nya ungdomar kontaktat Origo varav 8 unga män (9 %). Verksamheten når sina mål och är uppskattad av både ungdomar och samarbetspartners. Skolelever har gett höga betyg på genomförda föreläsningar och de flesta yrkesverksamma uppger att de har fått utökade kunskaper efter genomförda insatser.

Verksamheten har erbjudit kompetenshöjande insatser till ca 1 800 yrkesverksamma hittills under året, vilket är dubbelt så många i jämförelse med förra året. Efterfrågan av utbildningsinsatser från Origo är fortsatt hög.

Under sommaren inträffade en vattenläcka i nuvarande lokaler som fick till följd att medarbetare från Äldreförvaltningen, som drabbades värre, fick flytta in i och dela Origos lokaler. Verksamheten planeras att flytta till nya, större lokaler i slutet av året.

Öppenvårdsinsatser för barn och unga

Framtid Stockholm arbetar med öppenvårdsinsatser för barn och unga upp till 20 år. Enheten erbjuder ett för alla stadsdelsförvaltningar likvärdigt utbud av sociala stöd- och behandlingsinsatser och är lätt att nå för ungdomar, föräldrar och samarbetspartners. Enheten når sina uppsatta mål och bedöms göra det även fortsättningsvis under året.

Genom åren har det visat sig att det är svårt att nå de familjer som har störst behov från framförallt Norra och Södra Järva. I och med beslut om medel ur Sociala investeringsfonden har förvaltningen under perioden inlett planeringen av en filial i Järva. Framtid Stockholm kan genom detta snabbare och enklare erbjuda kontakt med barn/ungdomar och deras familjer. Genom att finnas i miljöer där ungdomar samlas i området får uppsökarna, tillsammans med stadsdelsförvaltningens fältarbetare, en bra plattform för kontaktskapande arbete och möjlighet till överblick över situationer och trender.

Utredning och behandling

Resultaten för perioden gällande MiniMaria är positiva. Att 77 % av barnen/ungdomarna och deras familjer uppnår en positiv förändring vid avslut innebär att insatserna som erbjuds ger bra effekt. Både vid avslutad kontakt och vid uppföljning efter tre månader visar enheten goda resultat gällande minskad användning av alkohol och narkotika.

Mini Maria ger ungdomar och deras familjer råd, stöd och hjälp vid oro för missbruk eller beroende av alkohol eller narkotika. Verksamheten har också avtal med Danderyds kommun och Lidingö stad. Genom tät samverkan med Beroendecentrum, Stockholms Läns Landsting, erbjuder verksamheten missbruksbedömningar, missbruks- och beroendevård för målgruppen. Verksamheten tar emot de flesta ungdomar med familjer som söker kontakt och länkar vidare till annan adekvat vård vid behov. Mini Maria prognostiserar att uppnå de satta målen för 2017.

Det är 75 % pojkar och 25 % flickor som är aktuella, medelåldern är 16 år. Cannabis är fortfarande den vanligaste huvuddrogen hos ungdomarna som kommer i kontakt med Mini Maria men flickor har under året i större utsträckning än tidigare sökt vård för alkoholmissbruk istället för cannabis. Andelen pojkar/unga män, vars huvuddrog är alkohol, är fortsatt låg. Under perioden har ungdomar med familjer som fått en kontakt ökat med 33 % jämfört med samma period förra året (273 st i år jämfört med 203 föregående år), detta trots att Mumin-samarbetet med polisen inte medfört några nya ärenden till sektionen. Det finns inget som talar för att missbruket bland ungdomar ökat, så en möjlig förklaring till att fler kontaktat Mini Maria skulle kunna vara en större medvetenhet om alkohol och droger och att föräldrar därför tar kontakt. Andelen unga som aktualiseras via stadsdelsförvaltningarnas eller kommunernas socialtjänst har minskat.

Under perioden har 32 ungdomar med familj fått insatsen Brief Strategic Family Therapy (BSFT), en evidensbaserad familjebehandling. Jämfört med Mini Maria är det en betydligt högre andel flickor, 53% , som är aktuella för insatsen familjebehandling. En hypotes är att flickorna, trots att de är färre i antal, har fler riskfaktorer jämfört med pojkarna vilket skapar behov av mer omfattande insatser, såsom BSFT. En annan möjlig hypotes kan vara att insatser som erbjuds flickor i högre grad fokuserar på relation och därmed familjebehandling. Verksamheten kommer arbeta vidare med denna hypotes inom ramen för arbetet med jämställdhet och i utbildningen i HBTQ som enheten kommer att gå under hösten. Av 17 familjer har 14 fullföljt BSFT-behandlingen, (82%).

Uppsökande arbete

Ungdomsjouren arbetar utifrån det övergripande målet att tidigt upptäcka ungdomar som är utsatta eller riskerar att etablera sig i olämpliga miljöer, framför allt i city.

Sommaren har varit relativt lugn med flera evenemang som Pride och We are Stockholm, WAS. Under perioden har uppsökarna varit verksamma i citykärnan och i stadens parker, som är mer besökta av ungdomar under vår- och sommarhalvåret. Sedan slutet av juli har arbetet med unga pojkar från Nordafrika dominerat, en grupp som både begår och utsätts för brott. Det handlar i flera fall om unga pojkar som avviker från sina placeringar i staden eller i andra kommuner. Ungdomsjouren har arbetat med målgruppen i flera år. Samarbete med polis, andra enheter inom socialtjänsten och ideella organisationer bekräftar uppfattningen att barnen/ungdomarna dels ökat i antal, dels att barnen är yngre än tidigare. Ungdomsjouren arbetar i nära samverkan med Gränspolisens särskilda EKB-team, liksom med polisens prostitutionsgrupp, med uppdrag att upptäcka och länka unga människor som säljer eller

köper sex.

Ungdomsjouren arbetsleder stadens upphandlade trygghetstjänst Skyddsvärnet – Safe. Safe arbetar kring Sergels Torg och fyller en viktig funktion vid tillfällen då Ungdomsjouren inte är på plats. Safe länkar uppdrag till Ungdomsjouren och finns i citymiljöerna som bra vuxna.

Stöd- och medlingsärenden, socialtjänst hos polis

Stödcentrum är en del av sektionen Ungdomsjouren. Socialsekreterarna är lokaliserade hos polisen, fördelade på tre team i de tre polisområdena i staden. Målgrupperna är ungdomar mellan 12-21 år som utsatts för brott, vittnen till brott samt misstänkta för brott. Stödcentrum vänder sig också till personer under 18 år som har sex mot ersättning, även med kris- och samtalsstöd till familjer.

Under perioden har 952 personer erbjudits stöd från stödcentrum (512 pojkar och 439 flickor). Av dessa har 148 (15 %) kommit på minst ett besök hos Stödcentrum. Skattning av ungdomarnas upplevelse av förbättring efter samtal med brottsofferstödjare har gjorts i 92 % av alla besök. Pojkar som uppger att de uppnår signifikant förbättring har ökat betydligt jämförande med samma period föregående år, medan flickorna till viss del har minskat. Fler flickor än pojkar har varit utsatta för brott som de har uttryckt haft en stor negativ påverkan på hela deras livssituation och mående, exempelvis sexualbrott, något som kan förklara upplevelsen av förbättring efter samtal.

Medlingsverksamheten har under perioden tagit emot uppgifter om 91 personer som av polisen fått frågan om medling. Av dessa kom 50 personer; 35 misstänkta (31 pojkar och 4 flickor) och 15 målsägare (7 pojkar, 7 flickor och 1 juridisk person) till förmöte. Förmötena resulterade i totalt fem medlingar. Det blygsamma resultatet beror på att antalet polisförhör där gärningspersonen erkänner brott har minskat, vilket resulterar i att färre ungdomar får frågan om medling. De som deltagit i medling skattar att de har uppnått signifikant förbättring efter insatsen.

Verksamheten når inte målet med närvaro vid polisförhör under perioden. Anledning till detta är att teamen ska närvara vid förhör på olika polishus med lång restid emellan samt att informationen från polis och återkoppling från aktuell stadsdelsförvaltning dröjer eller uteblir.

Ungdomstjänst och särskilt kvalificerad kontaktperson (SKKP)

Stockholms ungdomstjänst organiserar och verkställer påföljden ungdomstjänst (enligt 32 kap. 2 § brottsbalken) åt alla stadens stadsdelsförvaltningar. Verksamheten har ett bra resultat för perioden och prognosen är att uppsatta mål kommer att nås. En viss osäkerhet finns dock kring genomförandegraden. Enligt periodens resultat uppnår pojkarna inte uppsatt mål, men skillnaden är marginell. Under perioden har 65 pojkar och 20 flickor påbörjat ungdomstjänst och lika många avslutats. 100 % av ungdomarna påbörjar sin påföljd inom 30 dagar efter inkommen dom. 82 % av de ungdomar som varit aktuella för ungdomstjänst har genomfört och fullföljt påföljden. Resterande ungdomar har fått sin påföljd undanröjd efter återrapportering. En vanlig orsak till undanröjning (till förmån för annan påföljd) är att ungdomen har ett särskilt vårdbehov. Antalet utdömda ungdomstjänstdomar i Stockholm har kontinuerligt sjunkit de senaste åren. Samma tendens finns även nationellt.

Särskilt kvalificerad kontaktperson (SKKP) är en påföljd och insats för ungdomar som har dömts för brott, eller väntar på åtal där socialtjänsten gjort bedömningen att det föreligger ett särskilt vårdbehov. SKKP tar även emot ärenden på frivillig basis, samt SIG-uppdrag.

Verksamheten har under året förstärkt samarbetet med Mini Maria, då flera av ungdomarna är gemensamma. Under perioden har 20 ungdomar, 4 flickor och 16 pojkar påbörjat insatsen SKKP (13 är domar och 7 är frivilliga insatser). Det är en minskning jämfört med samma period föregående år då 6 flickor och 26 pojkar var aktuella. En förklaring till minskningen är att sektionen införde en prioriteringsordning på grund av tidigare kö, och där domar nu prioriteras framför frivilliga uppdrag. Verkställighet av domar när det gäller ungdomar ska ske skyndsamt varför SKKP i större utsträckning nu säger nej till frivilliga uppdrag.

Förstärkningsteam

Förstärkningsteamet är en resurs för stadsdelsnämnder vars barn- och ungdomsvård har behov av förstärkning utifrån exempelvis vakanta tjänster eller hög personalomsättning. Syftet med förstärkningen är att säkerställa en rättssäker handläggning och möjliggöra ett långsiktigt utvecklingsarbete. Detta uppnås genom att Förstärkningsteamet inte är konsulter eller mentorer utan erfarna kollegor som arbetar tillsammans med mindre erfarna kollegor i stadsdelsförvaltningarnas utredningsgrupper. En målsättning är att kunskapen i utredningsgrupperna ska höjas genom att visa på och aktivt arbeta med metoder som bygger på evidens och erfarenhet. Det har slagit väl ut hittills och uppskattats i de stadsdelsförvaltningar teamet haft uppdrag i. Behovet och efterfrågan på teamets tjänster i stadsdelsförvaltningarna är stort och bedöms vara så även på lång sikt då teamets sätt att arbeta tillför socialsekreterare kunskap, erfarenhet och trygghet som i dag saknas i arbetet.

1.2.2 Stockholmare erhåller en likvärdig och rättssäker socialtjänst med god kvalitet oavsett var i staden de bor

Socialförvaltningen har en samordnande och övergripande roll och ska bidra till utveckling av socialtjänsten i staden och medverka till att invånarna får likvärdiga och lika tillgängliga insatser oavsett var de bor i staden. Avdelningens arbete för likställighet baserar sig på evidensens fyra ben och i huvudsak av fem metoder i arbetet med stadsdelsförvaltningarna.

Riktlinjer

Riktlinjerna utgör stöd i handläggning och beslutsfattande samt bidrar till en likvärdig och rättssäker socialtjänst med god kvalitet i staden oavsett var man bor. Riktlinjerna redogör för stadens hållning och tolkningar inom områden och frågor som inte är reglerat i lag, förordning eller föreskrift samt ger information om gällande lagstiftning och länkar till Socialstyrelsen, andra statliga myndigheter och centrala aktörer.

Följande riktlinjer är aktuella för revidering:

- Ekonomiskt bistånd – dessa riktlinjer beslutades av socialnämnden i juni. Efter det har emellertid ett nytt rättsläge uppstått avseende bestämmelserna om det bistånd som ges till enskilda för att avhjälpa en tillfällig akut nödsituation utifrån kommunens yttersta ansvar enligt 2 kap. 1 § SoL. Högsta förvaltningsdomstolen har i en dom slagit fast att kommunen inte är skyldig att ge så kallat nödbistånd till den som får avslag på asylansökan och håller sig undan för att undgå avvisning (mål nr 1527–1529-16). Dock finns möjlighet för kommunen att ge bistånd till en sådan person med stöd av 4 kap. 2 § SoL. Riktlinjerna behöver nu kompletteras med vad som ska gälla i staden och därefter beslutas av kommunfullmäktige.
- Budget- och skuldrådgivning
- Dödsbohandläggning
- Handläggning av försöks- och träningslägenheter
- Ledsagning och ledsagarservice
- Ärendansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, omsorgen om äldre personer och personer med funktionsnedsättning
- Handläggning och dokumentation i barn- och ungdomsärenden
- Familjehemsvård
- Familjerätt
- Ensamkommande barn och ungdomar
- Tobaks- och folkölstillsyn samt kontroll av vissa receptfria läkemedel
- Våld i nära relationer

Nätverk

Avdelningen arbetar med nätverk som ett forum för dialog och erfarenhetsutbyte. Totalt ansvarar avdelningen för ett 50 tal olika nätverk som omfattar såväl chefsnätverk, som tillämpningsnätverk, nationella nätverk samt arbets- och metodnätverk. En arbetsgrupp har tillsatts för att se över nätverk som arbetsform.

Utbildningar

Förvaltningen tillhandahåller utbildningar för stadens medarbetare utifrån aktuella behov och i linje med budgetens intentioner. Utbildningarna sker löpande under året. Nytt för i år är att en gemensam introduktionsutbildning för nyanställda handläggare som arbetar inom ekonomiskt bistånd, missbruk, våld i nära relation, funktionsnedsättning eller socialpsykiatri tagits fram. Introduktionsutbildningen består av två heldagar och innehåller en introduktion till bland annat stadens organisation, myndighetsrollen, Lex Sarah, samverkan, våld i nära relation, stöd till anhöriga, handläggning och dokumentation samt barnperspektivet och barnkonsekvensanalyser. Under resten av året fortsätter respektive verksamhetsområde med introduktionsutbildningar riktade till handläggare inom det egna området.

I tabellen nedan ses hur många personer som hittills utbildats i år:

Utbildningsområde	Antal deltagare
Område vuxen	1 173
Område barn och unga	144
Område prevention	162
Totalt	2 079

Kompetenscenter vuxen har under 2017 ett större antal uppdrag än kompetenscenter barn och unga, vilket delvis förklarar skillnaden på antal utbildningar som hållits under året. Arbete pågår med att ta fram en introduktionsutbildning för familjehemsvården respektive familjerätten. Utbildningarna planeras kunna komma igång under hösten 2017.

Forum Carpe

Forum Carpe genomför kompetensutveckling i länet med syfte att det ska leda till insatser av god kvalitet för personer som får stöd inom funktionshinderområdet.

Då omvärldsfaktorerna förändrats Forum Carpe beräknas ha ett mindre deltagande i kompetensutveckling totalt under 2017 jämfört mot 2016. Detta kan bero på att EU-projektet DigIT, vars syfte är att höja den digitala kompetensen hos medarbetare inom verksamhet för personer med funktionsnedsättning och äldre, startade sin genomförandefas hösten 2016. Utifrån förändrade förutsättningar beräknas Forum Carpe ha ca 2 500 deltagare i kompetensutveckling, varav cirka 700 från Stockholms stad under 2017 jämfört mot 3 770 deltagare totalt, varav 1 100 från Stockholms stad i länet under 2016.

Totalt beräknas Forum Carpe ha cirka 1 200 deltagare i olika former av kompetensutveckling mellan januari-juni, varav cirka 400 deltagare från Stockholms stad.

Kvalitetsgranskningar

Funktionshinderinspektörerna genomför under året granskning av handläggning av insatser för barn 0 till 17 år enligt LSS. Det huvudsakliga temat för granskningen är barns delaktighet och rätt att komma till tals och granskningen omfattar samtliga insatser som beviljas enligt lagstiftningen för målgruppen. Granskning har under första delen av året genomförts i stadsdelsförvaltningarna Hässelby-Vällingby, Norrmalm och Farsta och sammanställts i en rapport. Granskning på samma tema har påbörjats i Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning och fortsätter i ytterligare stadsdelsförvaltningar under hösten.

Socialtjänstinspektörerna har under året granskat ”Barn som upplevt våld” vid Skärholmen och Södermalms stadsdelsförvaltningar. Rapport förelades socialnämnden i april. Socialtjänstinspektörerna har även gjort uppföljningsintervjuer avseende ”Barn till föräldrar i missbruk”, vilka kommer att redovisas i Årsrapport 2017. I mars påbörjades granskning avseende ”Barn med osäkra boendeförhållanden” vid Enskede-Årsta-Vantör, Spånga-Tensta och Kungsholmen-Norrmalm-Östermalms stadsdelsförvaltningar.

FoU arbetet

Socialförvaltningen utlyser medel inför år 2018 till lokala utvecklingsprojekt och studiebesök som stadsdelsförvaltningar och socialförvaltningens enheter kan söka. Ansökningarna kommer att prioriteras utifrån hur väl de uppfyller följande kriterier.

- Omfattar flera stadsdelsförvaltningar.
- Är av strategisk betydelse för staden som helhet.
- Har en idé om forskningsanknytning

Det finns möjlighet till processtöd i arbetet med ansökan i form av workshops i samarbete med en forskare från Linnéuniversitet, för att slipa på frågeställningar, metodformuleringar med mera. Utvecklingsprojekt som beviljas medel får under projekttiden kontinuerligt processtöd från FoU-samordnaren och handledare med forskarkompetens.

Spridning av ny kunskap i socialtjänsten

För att bidra till utvecklingen av en kunskapsbaserad socialtjänst bjuds alla medarbetare i socialtjänsten in till FoU-frukostseminarier. Syftet är att sprida resultat från forskningsstudier samt lokala utvecklingsprojekt.

Forskningsprojekt – centrala utvecklingsmedel

Tre stora forskningsprojekt pågår under 2017 ”Studie om användning av MI-samtal i Stockholm stad” och ”Signs of Safety ett utvecklings- och forskningsprojekt” samt ”Kartläggning av framgångsfaktorer vid användning av förändringsplan vid försörjningsstöd i E-Å-V sdf”.

Utvärdering av Signs of Safety

Via FoU-medel finansierar staden tillsammans med länsstyrelsen i Stockholms län en studie av Signs of Safety, som är en lösningsinriktad riskbedömningsmodell som används inom stadens sociala barn- och ungdomsvård. Studien bedrivs 2016 - 2017 och undersöker i vilken omfattning och på vilket sätt Signs of Safety används samt syftar till att beskriva och analysera viktiga förtjänster och begränsningar som är förenade med modellen. Studien ska rapporteras under våren 2018.

Handlingsplan för en förbättrad arbetssituation

Arbetet med att implementera handlingsplanen för att förbättra arbetssituationen för socialekreterare och biståndshandläggare pågår till och med 2018. Avdelningens stöd till stadsdelsförvaltningarna i implementeringsarbetet fortsätter genom bland annat introduktionsutbildning för nyanställda, förstärkningsteam för barn och unga, genom att chefsnätverken fungerar som referensgrupper i olika frågor och genom processtöd till såväl lokala styrgrupper som till chefer/medarbetare i stadsdelsförvaltningarna. Det första av tre tillfällen för socialekreterare och biståndshandläggare att svara på frågor om upplevd arbetssituation är genomförd. Strävan är att dessa bidrar till att medarbetare och chef har en kontinuerlig dialog om hur arbetet ska genomföras och om hur arbetssituationen kan förbättras. Vidare fortsätter den kvalitativa uppföljningen av förbättringsarbetet i form av intervjuer med medarbetare och chefer i alla stadsdelsförvaltningar. Den första av årets två intervjuomgångar är genomförd. Medarbetaredelaktighet lyfts under 2017 som en särskilt viktig fråga jämte brukardelaktighet. Ledarutvecklingsprogrammet för stadens chefer fortsätter under 2017. Som ett led i att främja personalrekrytering till staden och att stärka koppling mellan teori och praktik har kontakten med universitet och högskolor stärkts. Samarbetet består till exempel av samtal om kommande fortbildningar, om stadens studentmottagande och erbjudande av verksamhetsförlagda utbildningsplatser, samt genom att staden i olika forum presenterar socialtjänsten och äldreomsorgen för socionomstudenter.

Som ett ytterligare led i arbetet med att stärka såväl medarbetardelaktigheten som implementeringsarbetet i stort samt för att fånga upp lärande exempel har det genomförts två dialogcaféer för medarbetare och chefer. Resultaten från dialogcaféerna kommer framförallt att återföras till stadsdelsförvaltningarna genom återkoppling till de lokala styrgrupperna och till stadsdelsdirektörerna.

Socialtjänstrapporten

Under året har en utveckling pågått av den årliga socialtjänstrapporten som förvaltningen producerar. Socialtjänstrapporten syftar till att ge en beskrivning av tillståndet i socialtjänsten i Stockholms stad, hur den utvecklas över tid och i viss mån analysera denna utveckling. Rapporten syftar också till att fungera som ett verktyg i arbetet för likställighet inom stadens socialtjänst. Förvaltningen har under året utvecklat analysarbetet tillsammans med forskare från socialtjänstakademien och avdelningschefer från stadens socialtjänst. Rapporten togs i socialnämnden i juni.

Lokala utvecklingsplaner (LUP)

De lokala utvecklingsprogrammen konkretiserar stadens vision om ett Stockholm för alla och en likställig socialtjänst och att göra den relevant på lokal nivå. Arbetet har också kopplingar till stadens kommission för ett socialt hållbart Stockholm och ska bidra till att minska skillnader i livsvillkor.

Uppdraget omfattar att utifrån förvaltningens ansvarsområde medverka i stadsdelsnämndernas lokala utvecklingsarbete och i medborgardialoger. Förvaltningen ska även säkerställa en bättre uppföljning av den egna resursfördelningen till olika delar av staden för att bidra till minskade skillnader och social och demokratisk hållbarhet. Vidare ska insatser prioriteras inom det egna ansvarsområdet som leder till minskade skillnader och social sammanhållning inom staden.

Under ledning av ansvarig utredare för de lokala utvecklingsprogrammen (LUP) pågår arbete med de utvalda sju stadsdelsförvaltningarna. Aktiviteterna presenteras i separat bilaga.

Uppdrag psykisk hälsa

Uppdrag Psykisk Hälsa är resultatet av en överenskommelse mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Syftet med överenskommelsen är att skapa förutsättningar för ett långsiktigt arbete inom området psykisk hälsa med ett gemensamt ansvarstagande från berörda aktörer.

Inom ramen för Uppdrag psykisk hälsa har bland annat följande gjorts:

Arbete pågår tillsammans med äldreförvaltningen avseende implementering av det nya material gällande samordnad individuell plan, SIP, som har tagits fram av Storsthlm (tidigare Kommunerna i Stockholms län). Bland annat planeras en gemensam sida på intranätet.

Arbete med att implementera Peer Support (där personer med egen erfarenhet av problematiken bidrar till verksamheten) i stadens verksamheter som rör socialpsykiatri och vuxen/missbruk fortsätter. Även arbetet med att upprätta rutiner för samverkan mellan socialförvaltningen och Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH) går vidare för att kunna ta tillvara de erfarenheter som dras i projektet. Hittills har fem verksamheter Peer Support och metoder för att använda vid uppföljning har utformats.

En utlysning av medel till fack- och stadsdelsförvaltningar som inkluderade både verksamhetsområde barn och unga samt vuxen har genomförts inom *Uppdrag psykisk hälsa* under april och maj månad. 35 ansökningar inkom.

Organisations- och föreningsstöd

Nya riktlinjer har tagits fram och beslutades av nämnden den 16 maj. I korthet innebär ändringarna att bidragsformerna förtydligas och förenklas samt att möjlighet till tvåårsbidrag införs. Det framgår tydligt att föreningen ska ta ställning för demokratin som samhällssystem och verka för jämställdhet, mångfald och alla människors lika värde. Det ställs nu också krav på ekonomisk redovisning även för bidrag under 75 000 kronor. I samband med införandet av de nya riktlinjerna har blanketterna reviderats. Samtliga föreningar som erhåller bidrag genom socialnämndens organisations- och föreningsutskott bjöds in till informationsträffar som hölls i juni. Under träffarna presenterades de nya riktlinjerna och blanketterna. Föreningarna hade möjlighet att ställa frågor och få hjälp med ansökan av bidrag inför år 2018.

På de nya blanketterna redovisar föreningarna hur de arbetar med jämställdhet samt hur deras medlemmar fördelas mellan män, kvinnor och övriga. Uppgifterna kommer sammanställas och en analys inledas. Under hösten kommer även en kartläggning ske av fördelningen av bidrag mellan de olika intresseområdena samt inom respektive område.

Ny struktur har tagits fram för arbetet med "Överenskommelsen mellan Stockholms stad och den idéburna sektorn". Det innebär bland annat att en digital samordningsfunktion ska tas fram och att sektorn delas in i fem mindre intressegrupper som alla väljer en representant till arbetsgruppen. Den nya arbetsgruppen har haft ett möte och en dialogkonferens planeras till oktober.

Dödsboärenden

Inom Boutredningsenheten har utbetalningarna för ekonomiskt bistånd till begravningskostnader ökat med nära 500 tkr till 1 150 tkr, jämfört med samma period 2016. Ökningen förklaras dels av ett ökat antal ärenden, dels av att enheten har justerat sina rutiner för hur Socialstyrelsens rekommendationer ska tillämpas i dessa ärenden.

1.2.3 Vuxna lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar

Missbruk

Resultatet av missbruksräkningen som gjordes under oktober 2016 har sammanställts i en rapport som har redovisats för nämnden i maj. I oktober 2016 var 1 979 personer, 20 år och äldre, aktuella vid stadsdelsförvaltningarna och Enheten för hemlösa. Resultatet av kartläggningen kommer att användas som en del i stadens arbete med vård och behandling riktat till vuxna med missbruks/beroendeproblematik.

I januari antog kommunstyrelsen den nya Överenskommelsen mellan Stockholms läns landsting och Storsthlm (tidigare Kommunerna i Stockholms län) gällande samverkan kring personer med missbruk/beroende. Överenskommelsen är framtagen av Storsthlm tillsammans med landstingets hälso- och sjukvårdsförvaltning. Syftet med överenskommelsen är att främja samverkan och samarbete mellan huvudmännen och innehåller en rad gemensamma åtaganden för kommuner och landsting. Representant från socialförvaltningen deltar i en

arbetsgrupp som är tillsatt under det regionala samrådet för missbruk och beroende samt psykiatri. Intentionen med arbetsgruppen är bland annat att följa upp befintliga överenskommelser samt hur samverkan fungerar på lokal nivå mellan beroendevård och socialtjänst i de lokala samråden.

Rekommendationerna i de nationella riktlinjerna för missbruk och beroende bygger till stor del på metoder baserade på Motiverande samtal (MI) samt MI i kombination med andra metoder, exempelvis KBT. Ett omfattande arbete med kvalitetssäkring av utbildnings och implementeringsinsatser gällande MI har påbörjats för att säkerställa att metoden används korrekt.

Arbetet med att se över och kartlägga arbetsrehabiliterande insatser och sådana verksamheter drivna av civilsamhället har påbörjats.

Förvaltningen har varit delaktig i revideringen av stadens program för stöd till anhöriga och leder tillsammans äldrenämnden implementeringsarbetet i staden. Under första kvartalet har olika aktiviteter genomförts och planering har påbörjats kring utbildningsdagar för chefer och medarbetare. Dessa genomförs hösten 2017.

Introduktionsutbildningen för nyanställda socialsekreterare har kompletterats med en utbildning på fyra dagar i Addiction Severity Index (ASI). De nationella riktlinjerna för missbruk och beroende rekommenderar socialtjänsten använda ASI för att bedöma hjälpbehov för personer med alkohol- och narkotikaproblem och är det bedömningsinstrumentet som Stockholms stad använder inom missbruk och beroendevården.

Nyanlända

Socialförvaltningen ska utreda och vidareutveckla stadens mottagande av och stödet till nyanlända kvotflyktingar.

Under 2017 ökar mottagandet av antalet kvotflyktingar till Sverige från 1 900 personer per år till 3 400. Från och med 2018 kommer det årliga mottagandet av kvotflyktingar att uppgå till 5 000. Kvotflyktingar tas emot och bosätts via enheten Intro Stockholm. Antalet kvotflyktingar som ska anvisas enligt bosättningslagen under 2017 är inte specificerat utan ingår i 2017 års kommuntal för Stockholm (2 858). Intro Stockholm har fram till september tagit emot 258 kvotflyktingar. Hur mottagandet för resten av året ser ut är fortfarande oklart.

Mottagandet av kvotflyktingar skiljer sig från ABO genom att gruppen anländer direkt till en kommun från ett flyktingläger i samband med att uppehållstillstånd beviljas. Förutom kvotflyktingarnas omfattande behov av samhällsintroduktion, vägledning och socialt stöd är Intro Stockholms erfarenhet att uppåt hälften av de hushåll som tas emot inkluderar någon individ med stora medicinska- eller andra särskilda behov. Mottagandet involverar förstärkt samhällsinformation och socialt stöd, bedömning av särskilda behov som inte framkommit i Migrationsverkets underlag, kontakt med landstinget för att tillgodose medicinska behov, matchning av särskilt anpassade bostäder samt överlämning och samverkan med den stadsdelsförvaltning där kvotflyktingen flyttar in. Kvotärenden som blir aktuella hos socialtjänsten handlar ofta om individer och anhöriga med stort behov av stöd och vägledning.

Utredningen av hur stadens mottagande av och stödet till kvotflyktingar kan vidareutvecklas pekar på några områden som särskilt behöver förtydligas. Samverkan mellan myndigheter behöver förstärkas för att lösa gemensamma utmaningar och problem kopplade till kvotmottagandet. Det behövs en struktur som tydliggör ansvar och samverkan mellan Intro

Stockholm och stadsdelsförvaltningar gällande socialt stöd, samhällsinformation samt stöd till individer och familjer med särskilda behov. Socialtjänsten behöver mer kunskap om kvotflyktningmottagande, till exempel genom temadagar och metodstöd. Socialförvaltningen behöver ta fram statistik som beskriver omfattningen av särskilda eller medicinska behov bland kvotflyktingar som staden tar emot. För att samordna de områden som behöver utvecklas söker socialförvaltningen § 37-medel från Länsstyrelsen i Stockholm.

Socialpsykiatri

Stadens handlingsplan för socialpsykiatri reviderades i december 2016. Att följa handlingsplanen är ett gemensamt åtagande för socialnämnden och stadsdelsförvaltningarna. De satsningar som staden gjorde utifrån handlingsplanen under år 2016 har följts upp i en årsrapport. Rapporten visar att de områden som förvaltningarna har satsat mest på är boende och sysselsättning. Minst satsningar har gjorts på områdena "barn som anhöriga" följt av "anhöriga". Dessa områden prioriteras i socialpsykiatriens handlingsplan för 2017.

Inför förändringen i ersättningen för boendestöd har anvisningar tagits fram. De befintliga anvisningarna för resursmätning revideras.

För att tillvarata personligt ombuds kunskap har en stadsövergripande rapport sammanställts. I rapporten redogörs för ombudens verksamhet, målgrupp och de systemfel som ombuden rapporterar.

Arbete med att implementera Peer Support (där personer som själva har erfarenhet av problematiken bidrar till verksamheten) i stadens verksamheter som rör socialpsykiatri och vuxen/missbruk fortsätter. Hittills har fem verksamheter Peer Support och metoder för att använda vid uppföljning har utformats.

Utredning om förvaltarenhet

Socialförvaltningen har medverkat i överförmyndarförvaltningens uppdrag att utreda möjligheten att införa förvaltarenheter. En förvaltarenhet är ett sätt att i kommunal regi, med anställda som förordnats av tingsrätten, utöva ställföreträdarskap för personer som bedömts ha behov av denna form av stöd från samhällets sida. Detta skulle kunna vara aktuellt i fall där överförmyndarnämnden trots ansträngningar inte lyckas hitta någon god man/förvaltare som är villig att åta sig ställföreträdarskapet i ett visst ärende.

Utredningen har kommit fram till att staden inte bör inrätta en förvaltarenhet i nuläget. Rättsläget är ur flera aspekter alltför oklart, och Stockholm som landets största kommun bör enligt förvaltningarnas uppfattning inte agera i den gråzon som för närvarande råder i frågan om en förvaltarenhets vara eller icke vara. Istället föreslås en kombination av insatser bestående av höjda arvoden, ersättning till mentorer, utbildning av ställföreträdare, utökad samverkan med frivilligorganisationer och utvecklade rekryteringsinsatser.

Socialjouren

Socialjouren är en verksamhet som har en hög flexibilitet då målgrupperna förändras både över tid men också ibland väldigt snabbt. Normalt arbetar socialjouren i ca 6 000 ärenden per år och varav ca 75 % tillhör Stockholm. Det är dock inte i gruppen Stockholmsärenden de snabba förändringarna sker utan i andra målgrupper. De senaste åren har både antalet utsatta EU-medborgare som vistas i Stockholm samt ensamkommande asylsökande barn varierat stort under olika perioder.

Socialjouren arbetar med, och följer noga utvecklingen av de EU-medborgare som befinner sig i utsatta situationer i staden, samverkar nära med EU-teamet runt målgruppen och för en kontinuerlig dialog med stadens juridiska avdelning rörande rättsläget. Hittills under året har 47 personer, varav 17 kvinnor och 30 män, ansökt om nödprövning i form av hemresa. Detta är en minskning sedan tidigare år. Anledningen till detta tros bland annat vara det nära samarbetet med EU-teamet och det informationsarbete ut till målgruppen samt en högre enhetlighet samt tydlighet i de bedömningar och beslut som fattas. Socialjouren har under året handlagt åtta ärenden med EU-medborgare som vistas i Stockholm och befinner sig i en utsatt situation antingen till följd av missbruk, på grund av svåra somatiska sjukdomar eller en kombination. Flera av dem är återkommande ärenden och ligger på ungefär samma nivå som tidigare år.

Under perioden har Regionkoordinatören mot människohandel varit involverad i 20 ärenden. Sex ärenden har krävt biståndsbeslut i form av skyddat boende. Övriga har handlagts av en stadsdelsförvaltning i de fall då myndighetsutövning varit aktuellt. Kriscentrum för kvinnor i samarbete med Mikamottagningen kan ta emot kvinnor som utsatts för trafficking och människohandel för placering vid behov. Förvaltningen har inte tomma platser reserverade för målgruppen men kan ta emot om behov uppstår. Regionkoordinatören arbetar också i nära samverkan med olika aktörer gällande de ensamkommande barn som lever i riskmiljöer, hur de ska kunna få adekvat hjälp samt möjligheterna att få klarhet i människohandelsaspekten av deras tillvaro här.

Under året har Socialjouren fattat fem beslut om omedelbart omhändertagande enligt 13 § LVM, vilket är en nedgång sedan tidigare år.

Uppsökande arbete

Prognosen för att den uppsökande verksamheten ska nå målen för antal uppmärksammade personer under 2017 är god.

Uppsökarteamet har under perioden uppmärksammat och initierat kontakt med 170 personer, 70 % män och 30 % kvinnor. Ett tjugotal personer är 65 år eller äldre vilket är en ökning i jämförelse med 2016. Gruppen unga vuxna som uppmärksammas av uppsökarteamet har däremot minskat sedan 2016. Uppsökarteamet har avslutat kontakt med 97 personer under året. Av dessa har 68 % av dem uppnått målet att de driver sin egen förändringsprocess.

Det är socialsekreterarnas bedömning av klienternas problembild som utgör grunden för statistiken. Av de uppmärksammade har 66 % bedömts ha ett missbruk, något fler kvinnor än män. 22 % bedömdes ha enbart psykisk ohälsa, också där något fler kvinnor än män. Knappt 40% av de uppmärksammade bedömdes ha missbruk och psykisk ohälsa i kombination. Männerna tar i något högre grad emot stöd och har kontakt med ordinarie hjälpsystem jämfört med kvinnor. När det gäller hur många som når slutmålet, att driva sin egen förändringsprocess, är det däremot kvinnorna som når målet i något högre grad än männen. Resultaten varierar över tid och det är svårt att dra några slutsatser utifrån det.

EU-teamet har hittills under året uppmärksammat och initierat kontakt med 125 personer, hälften kvinnor, hälften män, huvudsakligen från Rumänien. Cirka 15 %, 18 personer, av de uppmärksammade är minderåriga, mellan 15 och 18 år. Ett fåtal, huvudsakligen kvinnor, av de vuxna har bedömts ha fysisk ohälsa. Förekomsten av missbruk och psykisk ohälsa är minimal i målgruppen och skiljer sig inte från tidigare år. Runt 40 % av de personer EU-teamet uppmärksammat bor på boplatser i stadens ytterområden eller på sovplatser i de mer

centrala delarna av staden. Övriga bor för närvarande huvudsakligen i bilar samt på de akutboenden som staden driver med hjälp av idéburna organisationer. I jämförelse med motsvarande period 2016 så visar statistiken på en kraftig minskning av antalet boende på boplatser och även en minskning gällande sovplatser. En trolig orsak till detta är att polisen varit mycket aktiv i sitt arbete riktat mot olagliga bosättningar och sovplatser vilket gjort att gruppen flyttat sig utåt i länet. EU-teamet har ett välutvecklat samarbete med ett flertal andra aktörer så som polis, stadsdelsförvaltningar, utländska myndigheter och ambassader.

Under perioden har projekt Bättre hälsa genom sina aktiviteter med hälsosamtal nått 137 kvinnor. Arbetet sker i ett nära och väl fungerande samarbete med idéburna organisationer som erbjuder verksamhet för målgruppen så som exempelvis Frälsningsarmén, Convictus och Stadsmissionen. Genom aktiviteterna har kvinnorna fått möjlighet att komma i kontakt med såväl läkare som apotekspersonal för råd i medicinska frågor.

Nämnden har beslutat, och ingått, idéburet offentligt partnerskap (IOP) med föreningar inom idéburna sektorn som har verksamheter för utsatta EU-medborgare. Detta IOP trädde i kraft den 1 maj 2017. Partnerskapet omfattar sammanlagt tre nattverksamheter och fem dagverksamheter. I nattverksamheterna finns det för närvarande 115 platser, en av verksamheterna erbjuder platser enbart för kvinnor.

Medborgarkontoret för hemlösa

Under perioden har medborgarkontoret haft kontakt med 148 personer, 28 % kvinnor och 72 % män. De personer som vänder sig till medborgarkontoret efterfrågar ofta stöd i kontakten med socialtjänsten, vägledning i frågor som rör tillhörighet, stöd i bostadssökande eller annan samhällsinformation. Ett trettiotal av de personer som medborgarkontoret kommer i kontakt med är unga vuxna, 18-25 år. Den gruppen når inte riktigt lika långt i länken, som syftar till att personen har kunskap och förutsättningar att driva sin egen förändringsprocess. Arbetet med att finna arbetsmetoder för att bättre stödja de unga vuxna fortsätter och under perioden har en medarbetare haft särskilt fokus på arbetet med den gruppen.

Socialrådgivning på nätet

Under perioden har socialrådgivningen på nätet genomfört 302 chattar och besvarat 122 mailfrågor. Detta är en ökning jämfört med samma period föregående år.

De frågor som kommer in rör till största delen ekonomi, bostad/hemlöshet, psykisk ohälsa och oro för barn. Många av de personer som kontaktar socialrådgivningen väljer att vara helt anonyma, både ifråga om ålder och om kön.

Insatser för hemlösa

Aktuella klienter på Enheten för hemlösa har under perioden varierat mellan xxx och xxx, att jämföra med första tertialen då aktuella individer varierade mellan 688 och 701 personer. Det är ett jämnt in- och utflöde av ärenden. Under perioden aktualiserades 107 nya ärenden, varav 86 män och 21 kvinnor. Majoriteten, 73 st., aktualiseras för ekonomiskt bistånd, övriga till vuxensektionen och sektionen för vård och omsorg.

Enheten för hemlösa har inrättat ett särskilt team som arbetar med individer som varit aktuella i 10 år eller mer, där uppdraget är att finna och motivera dessa individer till stadigvarande boendelösningar. Insatserna följs upp löpande.

Enheten når inte riktigt målet att färre än 20% av klienterna ska återkomma inom ett år då deras ärende avslutats. Periodens utfall är 23 %, att jämföra med 26 % samma period föregående år. Under första halvåret gjordes en fördjupad kartläggning av på vilka grunder dessa ärenden avslutats. Hälften av ärendena hade avslutats antingen för att klienten skulle avtjäna ett straff och att behovet då tillgodoses av kriminalvården, 24 % var avslutade till eget boende och 15 % till självförsörjning. 15 % avslutades för att de ej gick att få kontakt med. En hypotes är att avbruten kontakt försvårar/förlänger processen ur hemlöshet varför det är fortsatt viktigt att följa denna indikator.

En kartläggning visar att många av klienterna har minderåriga barn och enheten har under perioden utbildat medarbetarna i att bättre synliggöra att barnperspektivet är beaktat i utredningar och beslut, samt sett över rutiner för orosanmälningar till stadsdelsnämnder och kommuner.

Antalet klienter som bor i försökslägenhet är, i augusti, 98 personer, 82 män och 17 kvinnor, (69 personer samma tid 2016). Totalt under perioden har 109 personer haft insatsen försökslägenhet och 11 har tagit över sitt kontrakt (totalt 19 hittills i år). Enheten bedömer att målet att 25 % av individerna i försökslägenhet ska överta kontraktet nås under året.

Enheten har uppdraget att handlägga ärenden med avhoppare från kriminella nätverk i Stockholm stad. Under tertialet har tre nya ärenden aktualiserats och sammanlagt har enheten sex ärenden aktuella. Stödbehovet har i de flesta fall kunnat tillgodoses med träningsboende och ekonomiskt bistånd. En person har ansökt om och beviljats traditionell missbruksbehandling.

Förvaltningen har ett pågående entreprenadavtal med AB OmsorgsCompagniet i Norden för personligt ombud (PO) för hemlösa med psykisk funktionsnedsättning. PO arbetar på den enskildes uppdrag.

Boenden och behandling

Boende- och behandlingsenhetens verksamheter är en del av Stockholms stads arbete med att minska hemlösheten. Enheten erbjuder olika former av boenden på akut- och planeringsboenden, olika former av stödboenden, med inslag av behandling, boendestöd i tränings- och försökslägenheter för vuxna samt äldre- och sjukhemsboende.

Enheten har under perioden haft en hög beläggning. Några av enhetens verksamheter har haft lite lägre beläggning under sommarperioden men når i slutet av perioden upp till budgeterad beläggning. Årsta akutboende med plats för 24 personer öppnade i slutet av augusti.

Enheten har som mål att under 2017 minska oplanerade utskrivningar. Oplanerade utskrivningar förhindrar att brukaren når sina mål under placeringstiden samt stannar av brukarens process ur hemlöshet. Resultatanalysen för perioden visar att de oplanerade utskrivningarna fortsätter att minska på flera av enhetens verksamheter, medan de är oförändrade eller har ökat i andra. Komplexiteten i brukarnas problematik och stödbehov har ökat; fler brukare har psykiska och neuropsykiatriska diagnoser kombinerat med missbruk och hemlöshetsproblematik. Detta ställer höga krav på verksamheterna i fråga om bemötande och kompetens. Enhetens metodsatsning på kompetenshöjande, evidensbaserade insatser för chefer och medarbetare syftar till att ge medarbetarna verktyg att bemöta brukare med olika slags behov och leda till att brukaren vill fullfölja sin placering enligt plan.

Under maj månad genomfördes en brukarundersökning på enheten. Svarsfrekvensen är något

lägre än förra mätperioden men visar generellt goda resultat, bland annat att 91 % av de inskrivna kvinnorna och männen uppger att verksamhetens insatser har hjälpt dem att bättre hantera sin problematik. 82 % tycker att de varit delaktiga i den egna planeringen och 82 % uppger att deras behov tagits på allvar och att verksamheterna anpassat sina insatser efter dessa. Brukarnas synpunkter som de lämnar i enkäten ger ett bra underlag i varje verksamhets utveckling.

Boende- och behandlingsenheten beviljades i början av 2017 lokala utvecklingsmedel för att genomföra en förstudie av projektet Brukarskolan. Syftet med projektet Brukarskolan är att skapa en modell för att systematiskt erbjuda kurser och aktiviteter som underlättar den enskildes väg till större autonomi och ett så självständigt liv som möjligt. Kursen "Din egen makt" kommer att starta i samverkan med Riksförbundet för social och mental hälsa i september.

Projektet "Smartare handläggning via smartare möten" är ett digitalt utvecklingsprojekt som ska arbeta vidare med att utveckla arbetssätt och metoder som tagits fram i projektet "Smartare möten- effektivare uppföljning" på två av enhetens verksamheter. Resultat av tidigare projekt har visat att tekniska hjälpmedel är ett medel till en mer strukturerad livssituation vilket ökar livskvalitet och självständighet hos brukarna. Projektet "Smartare handläggning via smartare möten" kommer arbeta vidare med utbildning och metoder för att både brukare och handläggare ska bli mer delaktiga i digitala processer. Projektet och dess resultat kommer att ligga som grund för fortsatt verksamhetsutveckling inom socialtjänsten. Projektet pågår maj - december 2017, med eventuell förlängning till och med maj 2018.

Cean AB erbjuder alkohol- och narkotikarådgivning till anhöriga på uppdrag av förvaltningen, totalt 1500 timmar/år. Anhöriga ges möjlighet till korta stödkontakter, maximalt tre tillfällen. Verksamheten följs upp tertialvis och resultatet, brukarnöjdhet, redovisas i verksamhetsberättelsen.

Bostad Först

Verksamheten har under perioden fortsatt arbetet med att utveckla sina arbetsmetoder. Bostad Först är en efterfrågad insats vilket är positivt men som får till följd att kön till lägenhet är lång. En stadig ström av remisser kommer in (tillströmningen har mattats något jämfört med början av året). Till och med sista juli hade verksamheten tilldelats 17 lägenheter, och totalt fanns då 34 inskrivna klienter i 32 lägenheter. Det finns inte något kontinuerligt "utflöde" av klienter och kötiden utifrån nuvarande förutsättningar är mer än ett år för vissa, beroende på hur stadsdelsförvaltningarna prioriterar bland sina remisser. Om lägenheter fortsatt anvisas i samma utsträckning kvarstår vid slutet av 2017 ett femtiotal personer i kön. Verksamheten informerar kontinuerligt om aktuell situation i olika fora som öppna hus, samverkansråd och i kontakt med enskilda socialsekreterare men har inte infört remisstopp.

Bostadsförmedlingen är informerad om att verksamheten önskar få så många lägenheter som är möjligt. Hyresvärdarna önskar också förtydligande kring hur prioritering ska göras mellan Bostad Först och övriga försöks och träningslägenheter.

Arbete med personer som har sex mot ersättning eller som skadar sig med sex

Hittills i år har sammanlagt 78 kvinnor och 12 män fått stödsamtal på Mikamottagningen. Av de personer som avslutat kontakten med Mikamottagningen under perioden 83 % att de slutat sälja sex/skada sig med sex. När det gäller personer under 18 år länkas dessa till Framtid

Stockholm. Mikamottagningen har under året utvecklat samarbetet med Regionkoordinatör mot människohandel, både för vuxna och barn och unga, Framtid Stockholm, Landstingets psykiatri och beroendevård och ideella organisationer. Tillsammans med Beroendevårdens Spiralprojekt och Landstingets ANOVA - sexualmedicinsk mottagning planeras en utbildningssatsning under hösten som erbjuds till kollegor och samarbetspartners i staden.

Under perioden har tre nya medarbetare rekryterats och börjat sitt arbete. Mikamottagningen har tre huvudsakliga inriktningar. Det individuella klientarbetet fokuserar på stöd, rådgivning och länkning. Det utåtriktade arbetet har koncentrerats på att informera om att verksamheten finns kvar. Medarbetarna träffar stadsdelsförvaltningar, ideella organisationer och andra samverkanspartners för kunskapsutbyte och för att stärka och utveckla fortsatt samverkan i gemensamma frågor och ärenden. Slutligen har det uppsökande klientarbetet syftat till att göra mottagningen känd och etablera kontakt med personer i gatumiljö. Medarbetarna arbetar nära förvaltningens vuxenuppsökare. Enheten har uppmärksammat 56 kvinnor och uppsökarna hade kontakt med 41 kvinnor under tertialet. Inga män som säljer sex har uppmärksamats i gatumiljön under perioden. Med ytterligare en uppsökare under hösten kommer särskilt arbetet runt människohandel att stärkas.

Insatser för köpare av sexuella tjänster

KAST- Köpare av sexuella tjänster som har ansvar för rådgivnings- och behandlingsinsatser för personer som köper sex eller som vill ha hjälp att sluta "porrsurfa" har under första halvåret återupptagit sitt uppsökande arbete. Det har skett dels genom att regelbundet följa med polisens prostitutionsgrupp i deras arbete och dels genom att annonsera på websidor som förmedlar sexköp. Dessa insatser har resulterat i att flera personer hört av sig för kontakt med verksamheten.

Familjerådgivningen Stockholms stad är stadens egen verksamhet inom kundvalet för familjerådgivning. Verksamheten redovisar för första halvåret ett underskott, vilket kan förklaras med att prestationerna (antal samtal per familjerådgivare) inte uppnåts. Under våren har många samtals ställts in på grund av återbud från par och ibland på grund av sjukdom hos rådgivarna. Familjerådgivningen redovisar nöjda kunder och goda resultat i den enkät som delas ut under april månad.

Mottagande av nyanlända

I april 2017 inrättades projektorganisationen Avdelningen för nyanlända med verksamheterna Intro Stockholm, Bostadskansliet och Tillfälliga boenden. I avdelningen ingår också Giovannis akut- och korttidsboende för ungdomar. Bostadskansliet handlägger lägenheter och rum från privatpersoner och korttidskontrakt medan Tillfälliga boenden ansvarar för kollektiva boendelösningar. Intro Stockholm har uppdraget att ta emot och introducera personer som anvisats till Stockholm och handlägger ärenden där det finns behov av initialt ekonomiskt bistånd i avvaktan att personer blir självförsörjande. Verksamheten handlägger också ärenden som rör personer som har etableringsstöd men där boendekostnaden är så hög att kompletterande ekonomiskt bistånd behövs. Om en person har ytterligare behov av stöd inom socialtjänsten ska hela ärendet, inklusive behovet av ekonomiskt bistånd, utredas och bedömas av den stadsdelsnämnd där personen vistas.

Stockholm ska under 2017 ta emot 2 858 anvisade personer. Av dessa har Intro Stockholm till och med den 1 september tagit emot och bosatt 2 086 personer, varav 258 utgörs av kvotflyktingar. Hittills under året har Intro Stockholm tagit emot totalt 2 677 personer fördelat

på 1 257 hushåll (här inkluderas 73 hushåll som aktualiserades 2016)

Bostadskansliet och Tillfälliga boenden administrerar tillsammans med Stiftelsen hotellhem i Stockholm (SHIS) boende/lägenheter för de nyanlända. Merparten av ensamhushållen har hittills under året fått boende på vandrarhem eller i förvaltningens tillfälliga boenden. Familjer har i högre grad kunnat beredas en lägenhet via SHIS eller via Bostadskansliet. Genom Bostadskansliet har cirka 600 personer kunnat erbjudas boende, där de flesta boenden i form av korttidskontrakt tillkommit genom dialog och samarbete med kommunala och privata bostadsbolag och en mindre del genom uthyrning av rum eller lägenheter från privatpersoner. I förvaltningens tillfälliga kollektiva boendelösningar finns för närvarande cirka 270 platser.

Utöver administrativ handläggning avseende boende har verksamheten också ansvar för initialt socialt stöd till personer som anvisas boende i staden. Det innefattar såväl praktisk hjälp vid inflyttning som samhällsvägledning.

Tidvis är det många besökare på Intro Stockholm och en undersökning under året visade att många av besökarna har ärenden och frågor av rådgivande karaktär. Verksamheten erbjuder därför öppen rådgivning på flera adresser under ett par timmar under veckan, något som både underlättar för besökarna och minskar trycket på lokalerna. Många frågor rör ekonomiskt bistånd varför en ekonomihandläggare deltar på de öppna mottagningarna. Intro Stockholm erbjuder också gruppinformation kring frågor som rör hemförsäkring, skola/förskola, ekonomi med mera.

Under årets första sju månader har Intro Stockholm handlagt 1 713 utredningar om ekonomiskt bistånd, varav drygt 700 är aktuella i augusti 2017. Andelen enpersonshushåll har minskat sedan början av året. De kommer snabbare in i etablering och blir självförsörjande i högre grad än familjerna. Mer än hälften av ärendena om ekonomiskt bistånd pågår längre än tre månader och de hushåll som behöver ekonomiskt bistånd till följd av hög hyra ökar.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	30 %			39,5 %	35 %	35 %	35 %	Tertial 2 2017
Analys När det gäller insatser för missbruk avbryts de ofta på grund av återfall i missbruk.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol				62 %		62 %	tas fram av nämnden	2017
Analys Stockholmsenkäten genomförs vartannat år, nästa gång 2018.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika				91 %		91 %	tas fram av nämnden	2017
Analys Stockholmsenkäten genomförs vartannat år, nästa gång 2018.								
  Andel ungdomar				87 %		87 %	tas fram	2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak							av nämnden	
Analys Stockholmsenkäten genomförs vartannat år, nästa gång 2018.								
  Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden		11 %		28 %	25 %	25 %	25 %	2017
Analys Under perioden maj-augusti har totalt 109 personer bott i försökslägenhet. Av dessa har 11 övertagit kontrakt, 10 %. Totalt under årets två första tertialer så har 19 personer övertagit kontrakt, vilket är ett gott resultat och prognosen är målet på 25 % kommer att nås. Eventuellt kan detta hindras av att bostadsbolagen nu önskar att personerna bor i sina försökslägenheter i 18 månader istället för som tidigare 12 innan övertagande, vilket gör att tiden fram till eget kontrakt blir längre.								
  Antal hemlösa				2 420 st		2 850 st	tas fram av nämnden	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen utreda hur mottagande av ensamkommande barn ska utformas för att säkerställa likställighet och hög kvalitet.	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska utreda och vidareutveckla stadens mottagande av och stödet till nyanlända kvotflyktingar.	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska, med utgångspunkt i stadens program mot hemlöshet, genomföra en översyn av riktlinjerna för försöks- och träningslägenheter.	2017-01-01	2017-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställa att barn i skolåldern som bor på skyddat boende erbjuds skolundervisning inom en vecka samt att yngre barn snarast erbjuds undervisning i förskoleklass, förskola eller annan pedagogisk verksamhet.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Barn som far illa eller riskerar att fara illa utvecklas gynnsamt

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer inom områdena prevention samt barn och unga har stöd i sitt arbete. Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättssäker och kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Driftsverksamhet

Barn och unga som far illa/befinner sig i riskzon får stöd och skydd. Förvaltningens insatser ska vara efterfrågade och evidensbaserade.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla".

	Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● ♀	Andel barn och ungdomar som bedöms få sina behov tillgodosedda i jour- eller familjehemmet (Resursteamens barn och ungdom).	82 %	87 %	82 %	85 %	85 %	85 %		Tertial 2 2017
● ♀	Andel barn och ungdomar som bedöms ha skyddsbehov som kunnat placeras under trygga förhållanden (Stockholms stad socialjour).	100 %	100 %	100 %	99 %	100 %	100 %		Tertial 2 2017
◆ ♀	Andel barn/ungdomar under 18 år som vid avslutad kontakt inte har en problematisk alkoholkonsumtion (Framtid Stockholm).	75 %	72 %	85 %	68 %	80 %	80 %		Halvår 1 2017
Analys Denna indikator tittar på alla som gjort UngDOK oavsett vilken drog eller alkohol som gjorde att man sökte kontakt med MMS. Flickorna uppnår målet medan pojkarna ligger under. De pojkar som vid avslutet uppgav att de hade en riskkonsumtion av alkohol hade nästan uteslutande sökt hjälp för ett narkotiskt preparat som de fått hjälp med. Detta stödjer tesen att riskkonsumtionen av alkohol inte anses som lika problematiskt som narkotikaproblem hos ungdomarna eller deras nätverk. Ofta tackar familjerna nej till fortsatt kontakt när man fått hjälp med det som man initialt kommit för.									
●	Andel kunder med minderåriga/hemma varande barn som i hög grad anser att insatsen haft betydelse ur barnens perspektiv (Familjerådgivning).	95 %			87 %	80 %	80 %		Halvår 1 2017
● ♀	Andel ungdomar som har fullföljt sin ungdomstjänst (Framtid Stockholm).	83 %	83 %	85 %	87 %	83 %	90 %		Halvår 1 2017
● ♀	Andel ungdomar som inte har problem med narkotika efter avslutad kontakt.	94 %	93 %	100 %	93 %	90 %	80 %		Halvår 1 2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andelen flickor/pojkar och unga kvinnor/män som fått brottsofferstöd upplever en positiv förändring av sin livssituation (FS).	61 %	70 %	57 %	64 %	70 %			Halvår 1 2017
Analys Årsmålet att 70% av unga kvinnor och män som fått brottsofferstöd upplever en positiv förändring av sin livssituation är inte uppnått under T2. Utfallet har sjunkit sedan T1 och det är skillnad mellan pojkar och flickor. Vid VB 2016 var skillnaden att flickorna i högre utsträckning upplevde en positiv förändring av sin livssituation än pojkarna. Analysen av detta var att flickorna i högre utsträckning än pojkarna tackade ja till fler stödsamtal. T2 2017 visar på omvänt resultat trots att flickorna fortfarande tackar ja till fler stödsamtal än pojkarna. En möjlig förklaring till detta är att verksamheten under 2017 tagit emot fler flickor som blivit utsatta för sexualbrott och som mår dåligt.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsätta stödja stadsdelsförvaltningarnas arbete med de sociala insatsgrupper som byggts upp under 2013	2014-01-01	2017-12-31	
 Leda arbetet med att implementera det reviderade programmet för stöd till anhöriga	2017-01-01	2017-12-31	
 Projektet Stella permanentas under socialnämnden och blir stadsövergripande	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna revidera STAN – Stockholms Tobaks-, Alkohol-, och Narkotikapolitiska program.	2017-01-01	2017-12-31	
 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna fortsatt utveckla arbetssätt och arbetsformer inom socialtjänsten för att säkerställa ett bättre samarbete med förskola och skola.	2017-01-01	2017-12-31	
 Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla arbetet med eftervård i öppna former för placerade barn som flyttar hem till sin ursprungsfamilj.	2017-01-01	2017-12-31	
 Socialnämnden ska tillsammans med ungdomsmottagningarna och i samråd med utbildningsnämnden utveckla nya och innovativa arbetssätt för att främja psykisk hälsa bland unga.	2017-01-01	2017-12-31	
 Socialnämnden ska under 2017, tillsammans med berörda stadsdelsnämnder, förbereda för en övergång av pilotprojekt skola-socialtjänst till permanent verksamhet.	2017-01-01	2017-12-31	
 Socialnämnden ska undersöka förutsättningarna för att formellt ställa sig bakom initiativet Tobacco Endgame som ingår i den förnyade ANDT-strategin	2017-01-01	2017-12-31	
 Starta ytterligare två Skol-fam-team	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Stockholmare erhåller en likvärdig och rättssäker socialtjänst med god kvalitet oavsett var i staden de bor

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer har stöd i sitt arbete. Nya socialsekreterare är nöjda med stadens introduktionsutbildning.

Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättssäker och kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla".

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel deltagare som är nöjda med introduktionsutbildningen						90 %		2017
 Andel deltagare som är nöjda med nätverken som den stadsövergripande avdelningen håller i						70 %		2017
 Andel deltagare som är nöjda med stadsövergripande avdelningens utbildningar/konferenser						70 %		2017
 Andel dödsboanmälningar som handlagts inom två veckor						90 %		2017
 Andel ärenden om ekonomiskt bistånd för begravningskostnader som handlagts inom två veckor						90 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Analysera vilka civilsamhällesaktörer nämnden når ut till och pröva riktade insatser för att nå underrepresenterade grupper	2017-01-01	2017-12-31	
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna leda ett utvecklingsprojekt i syfte att pröva metoden kvalitetsobservation.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Vuxna lever ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer har stöd i sitt arbete. Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättssäker och kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Driftsverksamhet

Målen för socialförvaltningens insatser till vuxna stockholmare uppnås. Förvaltningens insatser ska vara efterfrågade och evidensbaserade.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla".

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel uppmärksammade personer från andra EU-länder som är i behov av utökat stöd och som tar emot hjälp för att avvärja en akut nödsituation	100 %			99 %	100 %	90 %		Tertial 2 2017
 ♀ Andel uppmärksammade personer som har kontakt med ordinarie hjälpsystem (Stockholms stad socialjour, Uppsökarteamet).	78 %			75 %		70 %		Tertial 2 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Socialnämnden får i uppdrag att på stadsövergripande nivå utreda och sammanställa behoven av bostäder för grupper som staden har ett särskilt bostadsförsörjningsansvar för. Socialnämnden ansvarar för att samordna de årliga behovsbedömningar som SHIS och stadsdelsnämnderna gör av lägenheter utifrån behov och utrymme och vidareförmedla dem till exploateringskontoret.	2017-01-01	2017-12-31	
 Socialnämnden ska utreda hur staden kan utforma stödinsatser till personer under 65 år med demenssjukdom så att de, deras anhöriga och barn får sina behov tillgodosedda.	2017-01-01	2017-12-31	
 Socialnämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna, se över arbetsinriktade rehabiliteringsinsatser för gruppen personer med missbruksproblematik samt kartlägga sådana insatser och verksamheter drivna av civilsamhället.	2017-01-01	2017-12-31	
 Ta fram en modell för hur tvångsvård kan övergå i frivillig vård på ett tryggt och säkert sätt.	2016-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

 Uppfylls helt

Analys

Trygghetsarbete

Förvaltningen har ett upparbetat samarbete med polis, SLK och stadsdelsnämnder avseende trygghetsfrågor och ingår i olika forum där frågorna berörs. Bland annat stöttar förvaltningen stadsdelsförvaltningarna och lokalpolis i framtagandet av samverkansöverenskommelser. Förvaltningen gör också gemensamma analyser avseende stadsdelsförvaltningarnas resultat från trygghetsmätningarna. Detta arbete sker i nära samarbete med säkerhetsenheten på SLK, kopplat till det stadsövergripande säkerhetsnätverket.

Trygghetsarbetet ska planeras och genomföras med utgångspunkt i Stockholms stads reviderade trygghets- och säkerhetsprogram vilket ännu inte har antagits. Tillsvidare följs nuvarande samarbetsavtal. Arbetet med trygghetskonferens och trygghetspris pågår, liksom arbetet med 2017 års trygghetsmätning där resultatet kommer att presenteras under hösten.

Våldsbejakande extremism

Socialförvaltningens handlingsplan mot våldsbejakande extremism presenterades i samband med tertialrapport 1 för socialnämnden och kommunfullmäktige, där det efterfrågades att planen skulle lämnas till Försvarshögskolan för synpunkter. I enlighet med inkomna synpunkter har en mindre revidering av handlingsplanen nu gjorts, se bilaga.

Tillsynsverksamhet

Tillsynen av idrottsevenemang har fortsatt, inklusive samverkansmöten, vid dels Hovet, dels Tele 2-arena. Bland annat gjordes i april en samordnad tillsyn på en fotbollsmatch där brister konstaterades. Upprepad tillsyn efter sommaren visade att åtgärder vidtagits av tillståndshavaren. Tillsynen gällande andra typer av evenemang på de stora arenorna kommer att utökas.

Socialjour

Tillgängligheten till *Stockholms stad socialjour* har varit god under hela perioden för besök och per telefon. Under året har det inkommit nio larm från tjänsteman i beredskap, däribland terrorattacken i april. Övriga larm rörde mindre bränder i flerfamiljshus där socialjouren vid några tillfällen bistått med praktisk hjälp och psykosocialt stöd på plats. Förvaltningen hade även beredskap i samband med jordbävningen i Grekland i juli, men inga behov av insatser från socialjourens sida uppstod.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)				89 %		100 %	100 %	2017

Nämndmål:

Stockholm är trygga och säkra i staden

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadens trygg- och säkerhetsprogram samt trygghetsmätningen används i det lokala trygghets- och brottsförebyggande arbetet.

Driftsverksamhet

Krisberedskapen i staden fungerar när den behövs. Förebyggande arbete och tillsynsarbete leder till god ordning i krogmiljöerna. Nämndens verksamheter erbjuder en trygg miljö för brukarna.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar".

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Socialjouren svarar och agerar på inkomna larm inom ramen för enhetens krisberedskap (Stockholms stad socialjour).	100 %			100 %	100 %	100 %		2017
 Tillgänglighet för besökare dygnet runt (Stockholms stad socialjour).	100 %			100 %	100 %	100 %		Tertial 2 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Identifiera och prioritera översvämningsrelaterade risker för att reducera stadens sårbarhet	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

 Uppfylls helt

Analys

Samverkan inom staden

I stadens genomförandegrupp, där socialförvaltningen ingår, pågår ett arbete avseende bostäder för grupper som staden har ett särskilt bostadsförsörjningsansvar för.

Socialförvaltningen samverkar med stadsdelsförvaltningarna i planeringen för utbyggnad av

boenden för personer med funktionsnedsättning.

Utredning pågår kring hur samtliga berörda i förmedlingsprocessen av bostäder med särskild service till personer med funktionsnedsättning på olika sätt kan bidra till en mer effektiv förmedling, delvis i syfte att minska tiden boendeplatser som står tomma. Intervjuer genomförs under våren och sommaren med utredare och chef vid bedömning- och förmedlingsgruppen samt med biståndshandläggare och utförarchefen på stadsdelsförvaltningarna.

Förvaltningen gör en översyn av det aktuella systemet för beställning och finansiering av bostäder med särskild service samt en utredning av förutsättningar för en centralisering av ansvaret. Äldreförvaltningens systemlösning har undersökts samt Malmö stads centraliserade systemmodell. Intervjuer kommer att genomföras med representanter för relevanta fackförvaltningar samt med representanter för stadsdelsnämnderna i syfte att undersöka deras syn på det nuvarande systemet och inställning till en centralisering. Utredningen kommer att presenteras i ett tjänsteutlåtande.

Socialpsykiatri

Socialförvaltningen samverkar med stadsdelsförvaltningarna i planeringen för utbyggnad av boenden för personer med psykisk funktionsnedsättning. Socialförvaltningen har sammanställt vilka nya boenden som planeras inom socialpsykiatri. Boendeplaneringen och en nulägesbild av boendesituationen för socialpsykiatriens målgrupp presenterades för genomförandegruppen i april. En revidering av anvisningarna för intresselistan för boenden har påbörjats.

Hemlöshet

Staden har under tertialet levt upp till tak över huvudet-garantin (TÖG). I syfte att kunna förtydliga hur TÖG ska tillämpas och vilka målgrupper som omfattas har förvaltningen påbörjat förberedelser inför en översyn av TÖG. Resultatet av översynen kommer att redovisas i ett särskilt ärende för socialnämnden.

Arbetet med att ta fram en modell för halvtidsuppföljning av stadens program mot hemlöshet 2014-2019 pågår parallellt med TÖG-översynen. En nulägesanalys av socialtjänstens arbete med att implementera programmets mål avseende målgrupperna akut och långvarigt hemlösa visar att förtydliganden av TÖG är nödvändiga för en framgångsrik implementering. Mot bakgrund av detta avvaktas resultaten av TÖG-översynen innan modellen för halvtidsuppföljning färdigställs, varför modell för halvtidsuppföljning kommer att redovisas först under första tertialet 2018.

Uppdraget att i samverkan med bostadsförmedlingen i Stockholm AB och SHIS etablera en modell för stadens kontakter och samverkan med privata fastighetsägare, samt modell för samordnad kontaktväg kring försöks- och träningslägenheter respektive genomgångsbostäder, pågår och förväntas resultera i framtagande av förslag till kunskapsutvecklingsprojekt.

Diskussioner förs med äldreförvaltningen, SHIS och stadsdelsförvaltningarna om inriktning och omfattning av befintliga boendeformer och hur de motsvarar behoven.

Arbetet med att ta fram en handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden, kopplad till stadens program mot hemlöshet, pågår.

Nyanlända

Den nya Bosättningslagen, som trädde i kraft i mars 2016, slår fast kommunernas ansvar att ta emot personer som har fått uppehållstillstånd. Förvaltningen tar via Intro Stockholm emot och erbjuder initialt stöd och försörjningsstöd i de fall det behövs. Förvaltningen har ett nära samarbete med SHIS kring praktiskt stöd och hjälp till de nyanlända som fått bostad inom SHIS bestånd.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal anvisade bostäder för flyktingar	1 076			735	1 500	1 100	tas fram av nämnden	Tertial 2 2017
Analys Stockholms stad ska 2017 ta emot 2858 anvisade personer. Av dessa har 60 procent tagits emot t o m augusti, 1706 anvisningar, totalt 1079 hushåll/bostäder.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samverkan med socialnämnden och SHIS etablera en modell för stadens kontakter och samverkan med privata fastighetsägare, med en samordnad kontaktväg kring försöks- och träningslägenheter samt genomgångsbostäder.	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna, göra en översyn av det aktuella systemet för beställning samt finansiering av bostäder med särskild service och utreda förutsättningar för en centralisering av ansvaret.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Stockholmare med svag ställning på bostadsmarknaden får bostad

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Socialnämnden medverkar till att personer med svårighet att ordna bostad får någonstans att bo.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo".

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel hushåll av samtliga nyanlända som anvisats till Stockholm och som har/haft kontakt med Intro Stockholm, som fått bostad.	100 %			100 %		100 %		Tertial 2 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En särskild handlingsplan för barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden kopplad till stadens program för att motverka hemlöshet ska tas fram.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

— Ingen

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

— Ingen

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

 Uppfylls helt

Analys

Hemlöshet

Arbete pågår kring att utreda förutsättningarna för uppstartandet av ett utredningsboende för äldre personer med eller utan missbruksproblematik som lever i hemlöshet eller som riskerar att bli hemlösa. Resultatet kommer att redovisas under hösten.

Kommunfullmäktige fattade beslut i februari om justering av riktlinjerna för ärendansvar för personer över 65 år som är hemlösa. Beslutet påverkar ärenden om boende för äldre hemlösa då bl.a. kostnaderna avseende boende ska fördelas jämnt mellan individ- och familjeomsorg och äldreomsorg om boendet ger stöd dels för missbruk och dels för insatser som motsvarar insatser inom äldreomsorg. Kostnader som avser behandling för missbruk/beroende ska vara individ- och familjeomsorgens ansvar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden utreda förutsättningarna för uppstartandet av ett utredningsboende för äldre i hemlöshet. Äldre personer med eller utan missbruksproblematik som lever i hemlöshet eller som riskerar att bli hemlösa	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer har stöd i sitt arbete. Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättssäker och kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Driftsverksamhet.

Målen för socialförvaltningens insatser till äldre uppnås. Förvaltningens insatser ska vara efterfrågade och evidensbaserade.

Analys

Genom implementering av nationella riktlinjer och samarbete med landsting och myndigheter stödjer socialförvaltningen stadsdelsförvaltningarna i deras arbete med äldre människor som befinner sig i en utsatt situation. Förvaltningen driver omsorgs- och omvårdnadshemmet *Gamlebo* som har 29 platser för hemlösa missbrukande kvinnor och män över 65 år.

Bedömningen är att målet nås, se vidare analys under KF:s mål "Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet".

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

Uppfylls helt

Analys

Informationssatsning med en "grön nyhet" i varje internt nyhetsbrev i kombination med förvaltningsövergripande uppföljningar bland verksamheterna ger inspiration och påminnelser om att arbeta aktivt med miljöfrågorna. Genom att vara medvetna om energiförbrukning arbetar enheterna med att dra ner på onödigt energianvändande, man släcker lampor när man lämnar rummet och stänger av datorer vid dagens slut. På exempelvis Ljungbackens omvårdnadsboende har man självsläckande lampor i korridorer och kök och man har rutiner för att alltid fylla tvättmaskiner helt för att få en effektiv användning. På Edshemmets omvårdnadsboende har man solpaneler som bidrar till uppvärmningen.

Nämndmål:

Nämnden bidrar till en hållbar livsmiljö

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämnden strävar efter att i sin verksamhet minska sin negativa miljöpåverkan i fråga om energianvändning, transporter och kemikaliehantering. Inomhusmiljön är sund och ekologiska livsmedel köps i så stor utsträckning som möjligt.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel miljöbränslen i förvaltningens etanol- och biogasfordon.	86 %			91 %		90 %		Halvår 1 2017
Analys Statistik för första halvåret 2017 visar på 86 % förnyelsebart bränsle. Det är en ökning sedan förra mätningen och förvaltningen räknar med att riktad information till aktuella bilansvariga ska göra att målet nås på årsbasis.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förbereda införande av kemikaliehanteringssystem samt informera internt	2016-04-26	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen mäter bränsleförbrukning två gånger per år och i de bilar som kan tankas med både fossilt och förnyelsebart bränsle har andelen förnyelsebart bränsle ökat från 81 % i förra mätningen till 86 % vid halvårsskiftet. Genom riktade informationsinsatser till de enheter som har lågt resultat räknar förvaltningen med att målet om 90 % förnyelsebart bränsle ska nås vid årets slut.

Boutredningsenheten en längre tid arbetat med planering och samåkning för att minska på antalet bilresor, och detta har gett ett så gott resulterat att enheten nu beslutat att på prov minska antalet bilar från två till en. Enheten har också startat en intern klimatgrupp för att arbeta med miljöfrågorna.

Förvaltningen arbetar överlag med att uppmuntra till att hålla möten på distans för att minska på transporterna, och exempelvis Bostads- och bedömningskansliet håller på att se över möjligheterna att hålla elektroniska möten med sina klienter.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Ingen

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

 Uppfylls helt

Analys

Verksamheterna arbetar för att minska på avfallet och sortera det avfall som uppstår. Sedan

övergången till digitala handlingar på nämnd- och utskottsmöten har pappersförbrukningen minskat betydligt. Andelen verksamheter som sorterar ut matavfall har ökat med tio procentenheter sedan årsskiftet, och även övrig avfallssortering har ökat. På Boende- och behandlingsenheten arbetar man aktivt med att informera och hjälpa brukarna att sortera rätt, exempelvis på Edshemmets omsorgsboende har man sett över organiseringen i matsalen och har nu skapat lösningar som gör att avfallssorteringen löper på mer problemfritt.

Nämndmål:

Nämnden bidrar till ett hållbart kretslopp

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter arbetar för att minska uppkomsten av avfall samt ser till att källsortera det avfall som uppstår.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Stockholms kretslopp är resurseffektiva".

	Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Andel av förvaltningens verksamheter som sorterar ut matavfall	78,95 %			68 %	80 %	80 %		Halvår 1 2017
	Andel verksamhetsadresser där det finns källsortering	98 %			93 %	100 %	100 %		Halvår 1 2017
	Andel verksamhetsadresser där man sorterar ut farligt avfall	100 %			89 %		100 %		Halvår 1 2017

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Öka insamling av matavfall	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen arbetar för att öka andelen ekologiska livsmedel. I tertial 2 har andelen ökat med en procentenhet. Som framgångsrikt exempel kan Edshemmet nämnas, där man efter genomgång av alla inköp kunnat öka andelen ekologiska livsmedel från 36 % vid tertialrapport 1 till 48 % i tertialrapport 2.

Förvaltningen kommer under hösten genomföra en första kartläggning av märkningspliktiga kemikalier i stadens system Chemsoft.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				28,31		40 %	40%	2017
Analys Under jan-aug har andelen ekologiska livsmedel legat på 33 %, att jämföra med 28 % helåret 2016. Informationsinsatser kommer göras för att öka andelen ännu mer, men förvaltningen bedömer att det blir svårt att nå målet på 40 %.								

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

— Ingen

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

— Ingen

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

 Uppfylls helt

Analys

Statistik visar att Tillståndsenhetens ärendestock minskat i många kategorier, vilket bedöms bero på att handläggningen effektiviserats och beslut fattas fortare. Under sommaren blev den nya hemsidan rörande tillståndsärenden klar och har mottagits väl.

Under våren har beslut fattats om tilldelning gällande upphandling av nytt ärendehanteringssystem, detta beslut har överklagats och ligger för prövning i förvaltningsrätten. Det praktiska arbetet gällande det nya systemet väntas komma i gång under hösten 2017.

Nämndmål:

Nämnden har en väl fungerande handläggning av ansökningar om serveringstillstånd

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Kunderna är nöjda med den service nämndens tillståndsenhet erbjuder. Handläggningen är rättssäker, effektiv och av god kvalitet. Kunderna bemöts med respekt och tillgänglighet.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Stockholm är en företagsvänlig stad".

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Nöjd Kund-Index				74		72		2017

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Analys

Ekonomiskt bistånd

Antalet hushåll som uppbär ekonomiskt har minskat något från 8 543 i januari till 8 490 hushåll i maj. Det var en minskning av antalet biståndshushåll med 0,6 % jämfört med januari. I ett 12-månadersperspektiv har antalet biståndshushåll minskat med 1,3 %, summa bistånd ökat med 1,7 % och medelbidraget ökat med 2,4 % jämfört med maj 2016.

Arbetet med att samordna stadens arbete med utredning av felaktiga utbetalningar (FUT) och bidragsbrott har fortsatt under perioden. Ett prioriterat område är arbetet med att förebygga felaktiga utbetalningar.

Ett fortsatt arbete gällande bedömningsinstrumenten Initial bedömning (IB) och Förutsättningar inför arbete (FIA) har pågått i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen. Ett arbete har genomförts om hur informationsöverlämningen ska ske mellan de olika delarna i IB. Under perioden har även en utvärdering av den femte delen av IB, uppföljning av förändringsplanen, gjorts och en justering utifrån utvärderingen kommer att göras. Såväl grundutbildningar i bedömningsinstrumenten som en fördjupningsutbildning i MI (motiverande samtal) med koppling till bedömningsinstrumenten har hållits. Fördjupningsutbildningen i MI har hållits vid två tillfällen.

Ett projekt om att utveckla en applikation eller rapporter för att få ut statistik från Initial bedömning har påbörjats under perioden. En förstudie har genomförts med syfte att utreda hur utvecklingen av detta ska gå till, hur rapporterna ska se ut och vilken statistik som ska omfattas. I september kommer styrgruppen att besluta om huruvida utvecklingen av applikationen/rapporterna ska inledas under hösten.

Information och anvisningar om det extra bidraget som kan beviljas till barnfamiljer med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd, sommarlovspeng, har skickats ut till stadsdelsförvaltningarna. För att följa upp antal beslut och kostnader för sommarlovspengen har en ny ändamålskod lagts in i sociala system. Uppföljning kommer att göras i

verksamhetsberättelsen.

Integration

Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och socialnämnden utreda möjligheterna att förbättra samhällsinformation – och vägledning till nyanlända i eget boende (EBO).

Nyanlända som tas emot enligt bosättningslagen (ABO och kvotflyktingar) ges initial vägledning och samhällsinformation via enheten för nyanlända och akutboenden, Intro Stockholm. EBO ska erbjudas samma möjlighet via medborgarkontor eller stadsdelsförvaltning där man bor. Den aktuella situationen med osäkra boendeförhållanden skapar ytterligare behov av stärkt samhällsinformation och vägledning till nyanlända.

Utifrån stadens målsättning att mottagande av nyanlända ska vara likställt finns behov att utveckla hållbara metoder och processer som kan bidra till att realisera detta mål. Sedan hösten 2016 finns en grupp med representanter från arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen som tillsammans med samordnaren för socialt stöd för nyanlända på avdelningen för välfärdsutveckling på stadsledningskontoret arbetar för att se över hur vägledning och samhällsinformation till EBO ska stärkas.

Att utveckla en struktur för arbetet med att inkludera nyanlända som håller över tid, där förbättrad samhällsinformation till EBO är en del, kräver ett helhetsgrepp och innefattar flera delar. Bland annat behöver stadsdelsförvaltningarna rustas för att kunna erbjuda stadens nyanlända vägledning och socialt stöd. Förutom en serie temadagar som socialförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen ger för medarbetare som arbetar med nyanlända i staden tas ett metodstöd fram i syfte att vägleda stadsdelsförvaltningarna om vad det sociala stödet till nyanlända ska inkludera samt hur nyanlända ska kunna ta del av detta.

Budget och skuldrådgivning

En kartläggning har inletts för att få överblick av vad ett förebyggande arbete inom budget- och skuldrådgivningen kan innebära, där bland annat kompetenshöjning för socialsekreterare har lyfts fram. Socialförvaltningen har träffat Kronofogdemyndigheten för att inleda samarbete och samordning av utbildning om skuldsättning till socialsekreterare. Utbildningen är tänkt att ges till stadsdelsnämnderna och enheten för hemlösa.

Översynen för budget- och skuldrådgivningen har godkänts av socialnämnden.

Viktiga faktorer bakom framgångsrikt vräkningsförebyggande arbete är rutiner för intern samverkan samt god tillgång till budget- och skuldrådgivning. Förvaltningen planerar att under hösten genomföra en inspirationsdag om vräkningsförebyggande arbete för personer som arbetar uppsökande, med hyresrådgivning, ekonomiskt bistånd samt budget- och skuldrådgivning där vikten av effektiva kopplingar mellan funktionerna ska belysas.

Enheten för hemlösa

Enheten för hemlösa räknar med att uppnå årsmålet att 25 % av de klienter som avslutas har egen försörjning (börjat arbeta, studera eller beviljats annan ersättning) vid avslut på Försörjningsstöd. Under perioden avslutades 68 ärenden på Försörjningsstöd varav 15 till egen försörjning, 22 %. Budget- och skuldrådgivarnas arbete är en viktig del i klienters process ur hemlöshet och mot självförsörjning. Budget- och skuldrådgivarna har öppen mottagning en halv dag i veckan samt löpande informationsmöten på enheternas sektioner.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen 	0,04 %	0,1 %	0,02 %	0,04 %	0,04 %	0,04 %	1,7 %	Tertial 2 2017
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare 	0,03 %	0,06 %	0,01 %	0,04 %	0,04 %	0,04 %	1,1 %	Tertial 2 2017
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb 	0 st	0 st	0 st	0 st	2 st	5 st	850 st	Tertial 2 2017
Analys Jobbtorg har svårt att matcha aspiranter med den kravprofil som förvaltningen uppgivit vilket gör att verksamheterna har begränsade möjligheter att ta emot aspiranter. Framförallt blir det svårt att ge aspiranter som saknar erfarenhet av målgruppen det stöd som aspiranten behöver för att fungera på arbetsplatsen.								
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar 	2 st	2 st	0 st	2 st	3 st	5 st	500 st	Tertial 2 2017
Analys Hittills i år har förvaltningen tagit emot två praktikanter från Jobbtorg, en inom det nya hantverkarteamet och en inom avdelningen för övergripande sociala frågor. Troligtvis kommer ytterligare praktikanter tas emot under hösten, men förvaltningen tror inte att målet om 5 kommer att nås.								
  Antal tillhandahållna platser för sommarjobb	13			11		5 st	8 500 st	2017
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	7			5	10	10 st	900 st	Tertial 2 2017
  Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi 	13 st			11 st		5 st	8 500 st	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och socialnämnden utreda möjligheterna att förbättra samhällsinformation och -vägledning till nyanlända i eget boende (EBO) och ge förslag på hur en sådan verksamhet skulle kunna utformas.	2017-01-01	2017-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden samt Arbetsförmedlingen och Delegationen för unga till arbete utveckla en samverkan för att nå unga utanför arbetsmarknaden.	2017-01-01	2017-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden utveckla metoder och insatser för att stötta ensamkommande unga nyanlända till praktik, utbildning eller jobb.	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska i samråd med arbetsmarknadsnämnden utveckla arbetet med att erbjuda praktikplatser till ensamkommande barn inom ramen för Advisory Board.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Arbetsföra stockholmare inom socialtjänstens område arbetar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer inom ekonomiskt bistånd har stöd i sitt arbete. Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättssäker och kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Driftsverksamhet

Personer som söker ekonomiskt bistånd får rätt insats för att uppnå egen försörjning.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva".

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Erbjudna praktikplatser för personer med funktionsnedsättning (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 5)	2016-01-01	2017-12-31	
 Socialnämnden ska med hjälp av data från bedömningsinstrumentet Initial Bedömning analysera och vidareutveckla insatserna för målgruppen som söker ekonomiskt bistånd.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

 Ingen

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Det ekonomiska utfallet visar att nämnden redovisar ett överskott jämfört med budget med 8,3 mnkr efter begärda justeringar och avsättning till resultatfonden. Under perioden har förvaltningen fortsatt arbetet med att anpassa utbudet inom boendena för ensamkommande barn och ungdomar efter behov och efterfrågan.

Enheten för digitalt verksamhetsstöd införde under våren ett nytt ärendesystem för att hantera verksamheternas beställningar, frågor och felanmälningar. Införandet kommer innebära bättre förutsättningar att mäta resultat inom beställningar av datorer och telefoner och samtidigt uppnå uppsatta mål. Ett stort uppgraderingsprojekt av förvaltningens IT-stöd Platina

(journalföring, diarium, bidragshantering och LSS-kollo) har genomförts under våren, liksom införande av Office 2016. Bland annat stora kostnader för uppgradering till stadens nya e-tjänstplattform har bidragit till att det inte utvecklats och installerats så många e-tjänster som beräknat inför 2017.

Inom *Lokal- och kanslienheten* har man inrättat ett gemensamt administrativt stöd inom förvaltningen. Två medarbetare har förts över från avdelningen för stadsövergripande sociala frågor samt en medarbetare har förts över från socialtjänstavdelningen. Utbildningar har hållits kring allmänna handlingar och användande av dokumenthanteringssystemet Platina. Övergången till digitala utskick av nämndhandlingar har följts upp och visar att nära 87 % av de ledamöter som svarat på förvaltningens enkät tycker att förvaltningens stöd i övergången har varit bra eller mycket bra. Nöjdheten med att läsa ärenden via insynsappen är något lägre, cirka 53 %.

Ekonomienheten kommer att få ett nytt uppdrag under hösten 2017, där enheten ska ansvara för överförmyndarförvaltningens ekonomiuppföljning och -administration. En controller kommer anställas för detta uppdrag.

Kommunikationsenheten har sett över intranätssidorna kring förvaltningens organisation och framför allt pågår en revidering av sidorna med information kring medarbetarfrågor. Även arbetet med att förstärka den stadsinterna kommunikationen har påbörjats. Det omfattande arbetet med att bygga upp nya intranätssidor och samarbetsytor för att underlätta kommunikationen med stadsdelsförvaltningarna kommer att intensifieras under hösten och pågå även under nästa år. När det gäller nya Stockholm.se och Hitta service så är dessa projekt försenade centralt och arbetet med att strukturera och föra över information till de nya sidorna kommer troligen inte igång förrän i början av 2018.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,32 %			94,32 %		100 %	100 %	Tertial 2 2017
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,3 %			94,3 %		100 %	100 %	Tertial 2 2017
  Nämndens prognossäkerhet T2				-1 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska, i samråd med socialnämnden, kartlägga nuvarande kostnader avseende arbete mot våld i nära relationer i stadsdelsnämnderna och utifrån denna kartläggning utreda förutsättningarna för att införa ett anslag för arbetet mot våld i nära relationer	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Administrationn stödjer verksamheterna att uppnå fastställda mål

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Chefer och medarbetare är nöjda med det administrativa stödet.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar".

Nämndmål:

Förvaltningens verksamheter är kostnadseffektiva

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förvaltningens verksamheter ska planera och bedriva sin verksamhet så att resurserna är väl anpassade till de mål som ska uppnås.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar".

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel av de rekryterade familjerna som får uppdrag som familjehem eller jourhem åt Stockholms stad inom ett år. (Resursteamens barn och ungdom).				55 %		75 %		Halvår 1 2017
Analys Arbetssättet har ändrats och familjerna får numera utbildning först efter att de har fått ett uppdrag. Indikatorn kommer därför att ses över under året.								
 Andel beställningar som gjorts via inköpsmodulen i Agresso						90 %		2017
Analys Under de första åtta månaderna 2017 uppgår gjorda köp via ekonomisystemets e-handelsmodul till knappt en tredjedel av alla genomförda köp. Inköpen via modulen har dock ökat något under augusti. Utfallet hittills visar alltså att det är långt kvar tills årsmålet om 90 % är nått. Förvaltningen kommer därför att genomföra olika informationsinsatser under hösten för att öka användandet, men kommer troligtvis ändå inte att nå målet.								
  Andel klienter som vid avslutad kontakt med Enheten för hemlösa har stadigvarande boende.	41 %	37 %	53 %	40 %	40 %	40 %		Tertial 2 2017
 Beläggning Boende- och behandlingsenheten	94 %			97 %	92 %	92 %		Tertial 2 2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Beläggning Enheten för ensamkommande	86 %			96 %	91 %	91 %		Tertial 2 2017
Analys Statistiken rör perioden januari-juli. Förvaltningen vidtar en rad åtgärder för att anpassa utbudet till efterfrågan och prognosen är att målet kommer nås vid årets slut.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utveckla innovationsförmåga och arbeta systematiskt med att sprida och ta till sig goda exempel på effektiva arbetssätt	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens jämställdhetsarbete syftar till att synliggöra brukares och anställdas villkor ur ett könsperspektiv. Jämställdhetsperspektivet utvecklas hela tiden och integreras i all verksamhetsplanering och utveckling. Många av verksamheterna har haft könsuppdelad statistik under flera år. I och med tydliga åtaganden blir det vid årets slut möjligt att analysera:

- Representation (fördelning kön)
- Resurser (fördelning av tid och resurser mellan könen)
- Resultat (eller realia - tillgodoses båda könen intressen/möjligheter, olika effekter för könen/vem får ta del, förväntningar kopplade till kön)
- Realisera (föreslå nya mål och åtgärder för att utveckla arbetet med jämställdhet i verksamheten).

Under året har jämställdhetsperspektivet alltmer integrerats i verksamhetsplaneringen och från och med 2018 kommer det att vara helt integrerat, även i förvaltningens tjänstutlåtanden (vid sidan av barnkonsekvensanalyser). Arbetet med jämställdhetsintegrering förstärks ytterligare genom den förvaltningsövergripande MR-gruppen som breddar arbetet till att omfatta ett intersektionellt perspektiv och särskilt barnfokus. Under hösten planeras föreläsningar kring diskrimineringsgrunderna för förvaltningens anställda. De olika verksamheterna arbetar på olika sätt med frågor om jämställdhet och jämlikhet och inom ramen för MR-gruppen planeras återkommande temadagar, föreläsningar med mera.

I socialtjänstrapporten för 2016 är övervägande delen av statistiken könsuppdelad för samtliga verksamhetsområden. DUR-statistik (dokumentation, utvärdering, resultat) går att dela upp efter kön och den årliga hemlöshets- och missbruksräkningen är även den könsuppdelad. Inom ekonomiskt bistånd är statistiken könsuppdelad i de fall där det gäller ensamstående

hushåll. När det är fråga om familjer, är statistiken könsneutral. Könsuppdelad statistik förs även inom projekten sociala insatsgrupper- SIG och samverkan skola socialtjänst- PPSS.

I enkätundersökningar som genomförs, såsom Stockholmsenkäten och brukarundersökning kring ekonomiskt bistånd, redovisas könsuppdelade resultat för att kunna anpassa åtgärder och insatser utifrån kön vid behov. Inom föreningsstöd har nya blanketter tagits fram där föreningarna får redovisa hur de arbetar med jämställdhet samt hur deras medlemmar fördelas mellan män, kvinnor och övriga. Uppgifterna kommer sammanställas och en analys inledas.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	100 %				100 %	100 %	100 %	Tertial 2 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska etablera rutiner för jämställdhetsanalyser i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Jämställdhetsperspektivet är integrerat i nämndens verksamheter

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar allt arbete, både externt och internt, och genusbudgetering bidrar till att uppmärksamma resursfördelning utifrån kön.

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare upplever att jämställdhetsperspektivet uppmärksammas i utbildningar, riktlinjer, program och projekt.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika".

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Socialförvaltningen bidrar till att uppfylla målet genom att chefer och medarbetare har en aktiv dialog om mål och arbetssätt som leder till goda resultat för förvaltningens olika målgrupper.

Ledarskapet ger förutsättningar för medarbetarnas delaktighet, självständiga arbete och

utveckling. Cheferna har en tydlig målbild och inspirerar medarbetarna att nå målen. Det aktiva medarbetarskapet bidrar till verksamhetens utveckling och kvalitet. Chefers och medarbetares kompetens och engagemang har stor betydelse för att uppfylla verksamhetens mål. Chefer och medarbetare har ett förhållningssätt som innebär att vara aktiva, tillgängliga och trovärdiga. Utgångspunkten i allt arbete är ett gott bemötande.

Långt och hållbart arbetsliv

Alla verksamheter har under perioden arbetat med att fram handlingsplaner utifrån resultaten av medarbetarenkät 2017. De förbättringsbehov som fastslagits i handlingsplanerna kommer chefer och medarbetare att gemensamt arbeta med under hösten arbetsplatsträffar. Respektive samverkansgrupp kommer att följa upp verksamheternas handlingsplaner i början på hösten.

Den nya företagshälsovården Feelgood som fick ansvar från och med årsskiftet anlitas frekvent i råd och stöd till chefer och medarbetare. Rehabiliteringsmöten bokas in allt vid behov.

Räknat på ett snitt över de senaste 12 månaderna har förvaltningens sjukfrånvaro ökat något. Sjukfrånvaron för varje enskild månad är dock något lägre under andra tertialen i jämförelse med första tertialen.

Förvaltningens resultat av index Bra arbetsgivare och psykosocial arbetsmiljö för 2017 är goda. Förvaltningen uppnådde ett värde på 86 för index Bra arbetsgivare. Jämfört med föregående års mätning är detta en ökning med tre indexpunkter. Värdet för index Bra arbetsgivare är två indexpunkter högre jämfört med samtliga fackförvaltningar. Index Bra arbetsgivare består av tre delindex, jämställdhet, attraktiv arbetsgivare och rekommendera arbetsplats.

Förvaltningen uppnådde ett värde på 78 för index Psykosocial arbetsmiljö. Jämfört med föregående års mätning är detta en ökning med en indexpunkt. Värdet för index Psykosocial arbetsmiljö är en indexpunkt högre jämfört med samtliga fackförvaltningar. Index Psykosocial arbetsmiljö består av tre delindex, mina utgångspunkter, ledarskap och medarbetarskap.

Samverkan

Under våren har personalenheten och förvaltningens fackliga huvudskyddsombud gemensamt arbetat fram en arbetsmiljöpolicy. Policyn innehåller bland annat förtydliganden utifrån arbetsmiljöverkets nya föreskrift om organisatorisk- och social arbetsmiljö. Alla chefer har tagit del av policyn, en fördjupning av policyn kommer att göras vid ett av höstens chefsforum.

Förbättrad arbetsmiljö för socialsekreterare och biståndshandläggare

Arbetet med att förbättra arbetssituationen och arbetsmiljön för socialsekreterare och biståndshandläggare fortsätter med olika aktiviteter. Arbetet följs av förvaltningsledningen och leds av en styrgrupp. Under perioden har medarbetare från de fyra verksamheter som deltar i arbetet besvarat den centrala enkät som för andra gången skickats ut och som består av tre frågor om arbetsmiljön och arbetssituationen. Svarsfrekvensen var vid denna mätning högre och analysen visar en något bättre skattning av arbetssituationen. Några medarbetare har besökt Mölndals kommun, som minskat såväl antalet sjukskrivningar som personalomsättning. Det som bland annat bidragit till framgångarna i Mölndal är att det skapats utrymme för tid för återhämtning, ett nära ledarskap och utbildning i hot och våld.

Under perioden har uppskattade dialogcaféer anordnats centralt för stadens deltagande chefer och medarbetare. Syftet har varit att inspirera och att dela med av goda exempel. Medarbetare från förvaltningens medverkande enheter har deltagit i dessa.

Omställning

På grund av ändrade förutsättningar för mottagande av ensamkommande barn och unga har förvaltningens omfattande omställningsarbete fortsatt under perioden. En hel del praktiska frågor har hanterats som en följd av omställningen. Exempelvis har årets löneöversyn varit särskild komplicerad då många medarbetare har bytt arbetsplats och därmed både fått ny befattning och ny chef.

Stadens personalpolicy

Stadens nya personalpolicy presenterades vid chefsforum i juni. Alla chefer har i uppdrag att presentera den nya personalpolicyen för sina respektive medarbetare vid en arbetsplatsträff. Staden har tagit fram olika verktyg för att underlätta och inspirera i arbetet med att förverkliga policyen, förvaltningens chefer har uppmanats att ta del av de verktygen.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex ♀	80	79	80			80	83	2017
  Index Bra arbetsgivare ♀	86					84	fastställs 2017	2017
  Index Psykosocial arbetsmiljö ♀	78					78	fastställs 2017	2017
  Sjukfrånvaro ♀	6,3 %	4,8 %	6,9 %	5,9 %	6,4 %	5,5 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2017
  Sjukfrånvaro dag 1-14 ♀	1,78 %	1,7 %	1,8 %		1,79 %	1,6 %	tas fram av nämnden	Tertial 2 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen, socialnämnden och äldre- och barnnämnden ska utveckla samarbetet med de universitet och högskolor i regionen som utbildar socionomer i syfte att stärka kopplingen mellan verksamhet, praktik, utbildning och forskning.	2017-01-01	2017-12-31	
  Nämnden ska ta fram kompetensförsörjningsplaner på 3-5 års sikt med aktiviteter för innevarande år. Kommunstyrelsen ska utifrån nämndernas underlag tillsammans med berörda nämnder ta fram en strategi för den framtida kompetensförsörjningen i staden, med särskilt fokus på välfärdsyrken.	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna kartlägga aktuella utbildningsnivåer bland anställda inom LSS-verksamheter.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Nämnden har goda arbetsförhållanden

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Chefer och medarbetare trivs med sina arbetsuppgifter, sin arbetsplats och socialförvaltningen som arbetsgivare. Ett resultat av det är att sjukfrånvaron successivt sjunker, personalomsättningen minskar samt resultaten i stadens medarbetarundersökning blir bättre.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Stockholm stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor".

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Chefer och medarbetare ska gemensamt identifiera friskfaktorer på arbetsplatsen	2017-01-01	2017-12-31	
 Cheferna ska uppmärksamma tidiga signaler på ohälsa och frånvaro och vidta åtgärder.	2017-01-01	2017-12-31	
 En årlig handlingsplan för det systematiska arbetsmiljöarbetet ska tas fram i samarbete mellan chef, medarbetare och skyddsombud.	2017-01-01	2017-12-31	
 Individuella utvecklingsplaner ska upprättas / revideras i samband med medarbetarsamtalen.	2017-01-01	2017-12-31	
 Nämndens jämställdhets- och mångfaldsplan samt riktlinjer om kränkande behandling ska gås igenom vid en arbetsplatsträff.	2017-01-01	2017-12-31	
 Säkerställ icke-diskriminering vid rekrytering. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 5).	2017-01-01	2017-12-31	
 Säkerställa att förvaltningens medarbetare med funktionsnedsättning har tillgång till stadens it-miljö (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning mål 5)	2017-01-01	2017-12-31	
 Utvecklingsplaner ska upprättas för arbetsgruppen som helhet	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylls helt

Analys

För att få en samlad analys av hur arbetet med målet förlöper och sätta fokus på utvecklingsområdena pågår arbete i den förvaltningsövergripande MR-gruppen. I MR-gruppen ingår arbetsgrupper kring jämställdhet, antirasism, HBTQ och barnrätt. Förvaltningen strävar hela tiden mot ett integrerat arbetssätt kring mänskliga rättigheter, och en del av det arbete som bedrivs redovisas bland annat under nämndmålen "Jämställdhetsperspektivet är integrerat i förvaltningens verksamheter", "Barnkonventionen genomsyrar nämndens verksamheter" och "Stockholmare med funktionsnedsättning har tillgång till och kan på lika villkor delta i samhället".

Förvaltningen samarbetar löpande med SLK:s kansli för mänskliga rättigheter, bland annat har avstämningar gjorts med barn- och funktionshindersombudsmännen.

Romsk inkludering

Stockholms stad är en av fem kommuner som utsetts till utvecklingskommun inom romsk inkludering. Staden ska ta fram och implementera en egen strategi för romsk inkludering med fokus på utbildning, arbetsmarknad, socialtjänst, demokrati och civilsamhällets organisering. Förutom socialnämndens uppdrag att medverka i framtagandet av en gemensam strategi har nämnden ett specifikt uppdrag i budget 2017 för att stärka romsk inkludering. I socialtjänstens arbete med romsk inkludering är bemötandefrågan central. Det måste finnas ett förtroende mellan den romska minoriteten och socialtjänsten, inte minst för att säkerställa att människor blir lyssnade på och får stöd i den omfattning de behöver. Socialförvaltningen ska därför öka sina kunskaper om den romska minoritetens kultur och särskilda status, samt i samråd med den romska minoriteten utveckla arbetssätt i syfte att nå gruppen och verka för att återupprätta förtroendet för och tilliten till socialtjänsten.

En arbetsgrupp för romsk inkludering har tillsatts. Den inkluderar, förutom ansvariga utredare, tre romska representanter som arbetar som brobyggare i staden. Gruppen är ett forum för dialog och samtal om hur förvaltningen kan öka sina kunskaper om den romska minoritetens kultur och särskilda status, utveckla arbetssätt i syfte att nå gruppen och verka för att återupprätta förtroendet för och tilliten till socialtjänsten. Arbetsgruppen har tagit fram en nulägesanalys som utgör underlag i stadsledningskontorets förslag på en långsiktig och sammanhållen strategi för romsk inkludering. Underlaget förtydligar viktiga komponenter i de utvecklingsområden som ingår i strategin samt för fram idéer om möjliga arbetssätt för att stärka romers tillgång till social omsorg och trygghet.

Arbetsgruppen har bekräftat att det finns ett stort behov av stöd när det gäller romers kontakt med socialtjänsten. Mot bakgrund av de goda erfarenheter som staden har av verksamheter med brobyggare har socialförvaltningen ansökt om statsbidrag från kulturdepartementet för att anställa två romska personer som under brobygggarutbildningen kan delta i förvaltningens arbete med att stärka romsk inkludering.

Förvaltningen bedömer att brobyggarnas funktion som länk mellan enskilda personer och offentlig förvaltning skulle vara en viktig resurs i socialförvaltningens uppdrag att stärka förtroendet mellan den romska minoriteten och socialtjänsten så att människor ges stöd i den omfattning de behöver. Förutom att skapa ett gott samarbete med socialtjänsten kring detta kan brobyggarna bidra till att kunskapen om den romska minoritetens kultur och särskilda status stärks inom både socialförvaltningen och socialtjänsten.

Driftsverksamheter

Flera verksamheter har genomgått HBTQ-utbildning och alla verksamheter har som mål att göra det, senast under 2018. Intresset hos förvaltningens enheter är stort.

Inom *Enheten för ensamkommande barn och ungdomar* anordnas samtalskaféer, temakvällar och temamånader. Teman är jämställdhet, genus, HBTQ-frågor, sex och samlevnad samt respektfullt förhållningssätt.

Origo fortsätter sitt arbete med att ta emot unga kvinnor och män som utsatts för hedersrelaterat förtryck och våld, se även avsnitt 1.2.1.

EU-teamet inom *Stockholm stads socialjour* fortsätter det utvecklade samarbetet med socialtjänsten i Rumänien i syfte att underlätta för de rumänska medborgare som vistas i Stockholm och bland annat tigger för sitt uppehälle. Ett utvecklingsområde som kvarstår sedan tidigare är att hitta samverkansformer med sjukvården, i synnerhet mödravården men även psykiatri och somatisk vård. En annan av EU-teamets kommande utmaningar är att ta arbetet vidare till andra delar av gruppen EU-medborgare som under sin vistelse i Stockholm lever i hemlöshet eller annan utsatthet och som är i behov av akut stöd.

Tillståndsenheten har utifrån sitt normkritiska arbete gjort om sin presentation på STAD-utbildningen i Ansvarsfull alkoholservering. Arbetet kommer fortsätta i andra sammanhang på enheten, bland annat i tillsynsgruppen och texter i Tillståndsnytt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samråd med den romska minoriteten och berörda nämnder, såsom socialnämnden, utbildningsnämnden, kulturnämnden, arbetsmarknadsnämnden och en del stadsdelsnämnder, ta fram en strategi för romsk inkludering i Stockholms stad	2017-01-01	2017-12-31	
  Nämnden ska etablera rutiner för att följa upp hbtq-personers upplevelser av verksamheternas utformning och bemötande i enlighet med hbtq-programmet i Stockholms stad	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med civilsamhället utveckla arbetet med ensamkommande barn och unga i stadens riskmiljöer	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Nämnden beaktar mänskliga rättigheter i alla verksamheter

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förvaltningen arbetar strukturerat med att lyfta fram mänskliga rättigheter, både externt och internt, utifrån de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Brukare/klienter som har kontakt med förvaltningens och stadens verksamheter upplever att de blir likvärdigt bemötta.

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare upplever att mänskliga rättigheter uppmärksammas i utbildningar, riktlinjer, program och projekt.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering".

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Synliggöra och systematiskt följa upp eventuell diskriminering inom stadens verksamheter	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

● Uppfylls helt

Analys

Barnkonsekvensanalyser

En verksamhetsområdesövergripande arbetsgrupp har bildats för att skapa rutiner för arbetet med barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad. Arbetsgruppen har även fått i uppdrag att etablera rutiner för arbetet med barns delaktighet och inflytande. Under perioden har arbetsgruppen tagit fram grundprinciper för rutinerna samt i samarbete med stadsdelsförvaltningarna genomfört en inventering av vilka modeller och metoder som används i Stockholms stad idag.

Ekonomiskt bistånd

Stadsdelsförvaltningarna och socialförvaltningens enhet för hemlösa arbetar med intern implementering av barnperspektivet och användandet av barnkonsekvensanalyser inom ekonomiskt bistånd. Stödmaterial – barnperspektiv vid handläggning inom ekonomiskt bistånd och mallen för barnkonsekvensanalyser har lämnats till socialnämndens sammanträde i april månad. Material har bland annat presenterats för Intro Stockholm för att man där ska kunna fördjupa arbetet kring att beakta barns behov när vuxna söker bistånd. Socialförvaltningen har påbörjat utformandet av en enkät, i syfte att mäta användandet och implementeringen av stödmaterialet och barnkonsekvensanalyser inom enheter som handlägger ekonomiskt bistånd.

Missbruk

Barnperspektivet har berörts på gemensamma introduktionsutbildningar. En gemensam workshopserie i barnkonsekvensanalyser har genomförts för socialsekreterare inom verksamhetsgrenarna missbruk och socialpsykiatri. Under våren har även uppdragsutbildning om barn som anhöriga för handläggare inom socialpsykiatri och missbruk slutförts. Utbildningen är på 7,5 poäng och har getts genom Ersta-Sköndals högskola. Den finansieras med stimulansmedel och är ett led i att stärka barnperspektivet inom respektive verksamhetsområde. Ett arbete med att ta fram stödmaterial kring barns delaktighet och barnkonsekvensanalyser inom missbruksområdet är påbörjat.

Driftverksamhet

Verksamheter som arbetar med barn och unga har rutiner som säkerställer att barnens uppfattningar kommer till uttryck och dokumenteras. Barnen ska ges möjlighet att ge sin uppfattning om det boende de är inskrivna i eller om andra insatser samt sin framtida planering.

Barnhus Stockholm har skrivit sin verksamhetsplan utifrån Barnkonventionen, som genomsyrar det dagliga arbetet. Under perioden har enheten utvecklat arbetet med att de barn och vuxna som kommer i kontakt med Barnhus får skriftlig och muntlig information om

varför man är där och vad som kan förväntas hända. Allt material har Barnkonventionen som utgångspunkt.

I barnkonventionen står också att institutioner, tjänster och inrättningar som ansvarar för vård eller skydd av barn ska uppfylla av behöriga myndigheter fastställda normer, särskilt vad gäller säkerhet, hälsa, personalens antal, och lämplighet samt behörig tillsyn. Verksamheterna säkerställer att personal har adekvat utbildning såsom socionom eller likvärdig, samt att fortbildning och kompetenshöjande utbildningssatsningar inom området barn och familj erbjuds.

Förvaltningen har checklistor för att säkra att barnperspektivet beaktas i olika uppdrag. Inom Boende- och behandlingsenheten tar verksamheterna fasta på att underlätta kontakt och umgänge mellan klienten och hans/hennes barn. Enheten för hemlösa har utvecklat rutiner för att vid månatliga ärendegenomgångar uppmärksamma ärenden där klienten har barn och hur barnperspektivet säkras.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31	
  Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barns delaktighet och inflytande i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Barnkonventionen genomsyrar nämndens verksamheter

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förvaltningen medverkar till att lyfta barnperspektivet i staden. Barnets rätt enligt barnkonventionen ska prägla hela socialtjänsten.

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer upplever att barnkonventionen uppmärksammas i utbildningar, riktlinjer, program och projekt.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention".

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel beslut som berör barn som innehåller barnkonsekvensanalys						100 %		2017
 Andel introduktionsutbildningar som tar upp						100 %		2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
barnrättsperspektiv och barns delaktighet								

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

 Uppfylls helt

Analys

En aktivitetsplan för implementeringen av *Programmet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck* har tagits fram. Arbeta med att upprätta en kommunikationsplan som omfattar hela programperioden har påbörjats. Kommunikationsplanen inkluderar bland annat framtagande av material med riktad information till olika målgrupper och genomlysning av vilka kommunikationskanaler som ska användas för bäst spridning.

Implementeringen av programmet pågår. Planering av utbildningsinsatser sker, bland annat för att stödja stadsdelsförvaltningarna i arbetet med att utveckla rutiner och metoder för att upptäcka våld och hitta våldsutsatta och stärka kompetensen kring olika sårbarhetsfaktorer. Arbeta har inletts med att utforma ett avrop gällande uppdragsutbildningar för våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. Utbildningarna avser 7,5 högskolepoäng och gäller separata utbildningar för dem som arbetar med barn- och unga och vuxna.

Utredningen av en stadsövergripande verksamhet som riktar sig till våldsutövare och våldsutsatta pågår. Den tillsatta arbetsgruppen har diskuterat olika finansieringsmodeller, organisation av verksamheten och om även barn som har upplevt våld bör vara en målgrupp.

En kartläggning av hedersrelaterat våld och förtryck görs tillsammans med Göteborgs och Malmö stad. Forskningsplan och avtal har arbetats fram, ett första referensgruppsmöte med civilsamhället har genomförts och arbetet med att förankra en kommande enkätundersökning i skolorna har påbörjats.

Riktlinjerna för handläggning av ärenden som rör våld i nära relationer håller på att revideras. Revideringen innebär ett förtydligande avseende socialtjänstens roll för att säkerställa att barn i skolåldern som bor med en förälder, eller själva är placerade, i skyddat boende får gå i skolan.

Arbetet med att möjliggöra statistikuttag om våld i nära relationer är pausat i avvaktan av moderniseringen av verksamhetssystemet. Socialstyrelsen väntas under året lansera ett webbverktyg för systematisk uppföljning av ärenden inom våld i nära relation, vilket eventuellt kan fungera som statistikverktyg under tiden ett nytt verksamhetssystem tas fram.

Socialjouren

Under perioden har 24 personer bedömts ha behov av skyddat boenden, varav två män. Efter en skyddsbedömning kunde tre placeras på hotell respektive i ett av stadens egna boenden, i avvaktan på fortsatt handläggning inom ordinarie socialtjänst, nästkommande vardag. Övriga

kunde beredas plats på skyddat boende.

Våldsutsatta kvinnor och barn

Enheten för stöd och skydd har på *Kriscentrum för kvinnor och barn* en fortsatt hög beläggning. Kriscentrum för kvinnor och barn, KC, har plats för 18 kvinnor med eller utan barn. Inom verksamheten finns en skola för skolpliktiga barn, med undervisning av en lärare från Utbildningsförvaltningen. Yngre barn har möjlighet att delta i verksamhetens pedagogiska aktivitet.

De akuta och begränsade insatser som verksamheten kan bistå med uppfattas vara av god kvalitet och uppskattas av såväl kvinnor och barn som placerande socialsekreterare. Uppföljning visar att det är viktigt de erbjuds fortsatta insatser när de skrivs ut från verksamheten. Möjligheten till detta ser olika ut i stadsdelsförvaltningarna.

Relationsvårdscentrum, RVC, får ärenden från polisens brottsoffersamordnare och utredare som arbetar med brott i nära relationer. Verksamheten har till viss del påverkats av polisens omorganisation och antalet ärenden som aktualiserats har gått ned sedan 2015 men är nu på uppåtående. Under hösten fortsätter översynen av hur det stadsövergripande arbetet med våldsutsatta personer ska organiseras, något som också berör RVC och *Samtalsmottagningen*. Samtalsmottagningen har under perioden haft en kraftig ökning av antalet klienter och därmed samtal. Mottagningen har klarat att upprätthålla målet att erbjuda ett första samtal inom två veckor genom att glesa ut besökstider för dem som har pågående kontakt.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Arsmål	KF:s års mål	Period
  Andel medarbetare som gått utbildning om att upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, som anser sig ha fått redskap för att upptäcka och samtala med barn om sin situation	65					33 %	Tas fram av nämnden	2017
  Andel medarbetare som har genomgått utbildning om att upptäcka våldsutsatthet och konsekvenser av detta inkl särskilt utsatta grupper	50					33 %	Tas fram av nämnden	2017
   Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten				31 st		50 st	tas fram av nämnden	2017

Analys

Till och med andra tertialen 2017 har Enheten för hemlösa identifierat 29 personer som utsatts/utsätts för våld i nära relation. 4 av dessa är män och resterande kvinnor. 10 av dessa 29 personer har velat ha någon form av stöd kring sin våldsutsatthet. I de fall personerna ej velat ha stöd för detta har man ändå beaktat våldsutsattheten vid insatsbeslut. Satsning på utbildning för att handläggarna ska bli ännu bättre på att identifiera våldsutsatta klienter planeras under hösten 2017.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Socialnämnden ska se över möjligheten att vika ett antal boendeplatser i skyddat boende för personer utsatta för människohandel. Uppdraget kan exempelvis ske i form av en utökning av Kriscentrum för kvinnors verksamhet.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Personer som utsatts för våld i nära relationer lever ett liv utan våld

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Socialtjänsten arbetar för att våldsutsatta i nära relationer och deras barn ska känna sig trygga med de insatser staden erbjuder. Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer har stöd och vägledning i sitt arbete mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Driftsverksamhet

Personer som utsatts för hot och våld i nära relationer får skydd och stöd i den akuta situationen och stöd till ett liv utan våld.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld".

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel personer med stöd- och skyddsbehov som beretts skyddat boende (Stockholms stads socialjour).	100 %			89 %	100 %	100 %		Tertial 2 2017
 Personer som utsatts för våld i nära relationer lever ett liv utan våld (Enheten för stöd och skydd).	88 %			85 %	100 %	100 %		2017
Analys Samtliga kvinnor (24) har svarat på 10 olika frågor som sammanfattas till rubriken "rustade för ett liv utan våld". För 21 kvinnor är svaret ja och för tre är svaret nej. Alla frågor kan tolkas olika och en orsak till att inte alla kvinnor kan anses rustade för ett liv utan våld kan vara beroende av frågornas innehåll där svaren ibland kräver en längre boendetid -och att man vid svarstillfället inte har hunnit med allt. En av frågorna innehåller också frågan "jag har fått hjälp att planera mitt boende efter tiden på Kriscentrum".								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Tillsammans med stadsdelsnämnderna utreda var huvudmannaskapet bör ligga för relationsvårdscentrum-sydost (RVCS).	2016-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Under 2017 ska ett nytt Relationsvårdscentrum inrättas i de norra delarna av staden. Under året ska finansieringsmodell och organisation tas fram för att förbereda övergången till en stadsövergripande verksamhet.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

 Uppfylls helt

Analys

Daglig verksamhet

Avdelningen samarbetar med arbetsmarknadsförvaltningen och stadsdelsnämnderna i en utredning av dagliga verksamheters incitament för att bistå deltagarna på väg till arbete. Statistik över antal beslut, kostnader och antal personer som har möjlighet att pröva arbete, alternativt kommit ut i arbete, har sammanställts.

Vidare har utredningen kartlagt ansvarsområden, samverkan, metodik och gränssnitt baserad på dels enkäter och intervjuer av övriga aktörer dels genom intervjuer och workshops för såväl beställare som utförare. Aktuella myndigheter och aktörer är berörda förvaltningar i Stockholms stad, försäkringskassan, arbetsförmedlingen, landstinget och särskolan.

Utredningen har här till gjort en omvärldsanalys genom att granska nationella och lokala projekt som fokuserat mot dagliga verksamheter och arbete samt andra kommuners arbetssätt för att premiera arbetsrehabiliterande insatser hos daglig verksamhet. Utredningens resultat redovisas under hösten 2017 i en rapport tillsammans med förslag till hur staden på olika sätt ska säkra individens möjligheter att pröva arbete, i enlighet med lagens intentioner.

Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år

Den 1 juli 2016 infördes valfrihet enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) för insatsen korttidstillsyn för skolungdom över 12 år enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Avdelningen har i samarbete med kommunstyrelsen arbetat med att utvärdera införandet. Utifrån målen för valfrihetssystemet har en arbetsgrupp tagit fram enkäter som sedan skickats till utförare av korttidstillsyn samt till beställande handläggare. De preliminära resultaten har analyserats i arbetsgruppen. Frågor om valfrihet har även ställts i stadens årliga brukarenkät och beställande enhetschefer har tillfrågats om synpunkter på valfrihetssystemet. De sammanställda svaren kommer att utgöra en del av underlaget för det fortsatta arbetet med utvärderingen. Resultatet av utvärderingen kommer att presenteras i ett tjänsteutlåtande.

Kvalitetsobservation

Förvaltningen medverkar under 2017 i ett utvecklingsprojekt i syfte att prova äldreomsorgens metod kvalitetsobservation inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning. Metoden följer upp faktisk kvalitet och har fokus på uppföljning av den individuella omvårdnaden. Projektet ägs av stadsledningskontoret. Avdelningen har tagit del av äldreomsorgens arbete och erfarenheter samt medverkar i såväl arbetsgrupp som styrgrupp. I projektgruppen arbetar utvalda stadsdelsförvaltningar och dess enheter med att vidareutveckla

material utifrån målgruppernas särskilda behov och LSS-verksamheternas innehåll och uppdrag.

Objekt- och anhörganställning inom ledsagar- och avlösarservice

Förvaltningen har inlett en utredning av objekt- och anhörganställning inom ledsagar- och avlösarservice. De synpunkter som inhämtats under våren kommer att kompletteras med svar från en kartläggning av omfattningen av dessa anställningar.

Den enskilde ska ges möjlighet till att tidigt kunna påverka vem som blir utsedd som exempelvis ledsagare, avlösare och kontaktperson eller kontaktfamilj. Planering har inletts för att stärka rekryteringen av uppdragstagare utifrån individens behov. Förvaltningen har genomfört en träff med medarbetare, företrädesvis kontaktsekreterare från stadsdelsförvaltningarna, som rekryterar kontaktpersoner och korttidsfamiljer inom funktionshinderområdet. Rekryteringsprocesser har belysts och hinder samt förslag på förbättringar har identifierats. Bland förslagen till förbättringar finns exempelvis att utveckla intresseanmälan som finns på stadens hemsida och att skapa en gemensam bas av intresserade uppdragstagare.

Stödinsatser till personer under 65 år med demenssjukdom

Förvaltningen utreder hur staden kan utforma stödinsatser till personer under 65 år med demenssjukdom så att de, deras anhöriga och barn får sina behov tillgodosedda. Utredningen har kartlagt vilka befintliga insatser som ges genom SoL och LSS, enkom utformade för målgruppen samt vilka andra stödfunktioner, såsom anhörigstöd, föreningar, välfärdsteknik och bostadsanpassning, som på olika sätt bekostas genom staden. Utredningen beaktar de nya nationella riktlinjerna som Socialstyrelsen fastställt och har påbörjat ett samarbete med äldreförvaltningen kring ett framtagande av arbetssätt för att följa riktlinjerna i stadens utformning för stadens insatser till personer med demens över 65 år. Hänsyn och planering tas också till den nationella demensstrategin som utarbetats av Socialstyrelsen genom regeringsuppdrag och redovisats under juli 2017.

En sammanställning över statistik över antalet insjuknade och deras nuvarande behov samt prognos för nyinsjuknande är under framtagande, vilket dock försvåras av nuvarande sociala system vilka inte registrerar diagnoser eller gör sådan utdata spårbar. Vidare har utredningen sammanställt andra aktörer och huvudmäns insatser och ansvar för målgruppen.

Arbete har påbörjats med syfte att införa och pröva ett evidensbaserat samtalsstöd för yngre personer med demens i samverkan med äldreförvaltningen.

Utredningens resultat redovisas i en rapport till socialnämnden senare i år.

Bostad med särskild service

Avdelningen kartlägger hur behovet i staden ser ut avseende insatsen bostad med särskild service. Vissa grupper med vissa funktionsnedsättningar inom verksamhetsområdena funktionshinder och socialpsykiatri har svårt att få sina behov av bostad med särskild service inom stadens valfrihet tillgodosedda. Deras funktionsnedsättningar ställer ofta särskilda krav på personaltäthet och kompetens samt på bostädernas anpassning, utformning och omgivning. Det finns ett fortsatt behov av att bygga bostäder som motsvarar målgruppens behov.

En enkät som ska fungera som underlag för kartläggningen har i maj skickats ut till stadsdelsnämnderna. Syftet med enkäten är att få en stadsövergripande behovsbild och utifrån

den ta fram en plan för framtida byggande av bostäder med särskild service enligt LSS. I detta ingår även att undersöka behov av specifika profilboenden för exempelvis yngre personer med demenssjukdom, samt undersöka behov av andra boendialternativ inom funktionshinderområdet. Arbetet med kartläggningsuppdraget ska stämmas av med förvaltningsledningen i september. Kartläggningen kommer att presenteras i ett tjänsteutlåtande för socialnämnden i december.

Utbildningsnivåer inom LSS-verksamheter

Kontakt har tagits med externa samarbetspartners i syfte att planera en kartläggning av utbildningsnivåer.

LSS-hälsan

LSS-hälsan arbetar med hälso- och sjukvård inklusive rehabilitering och habilitering samt förskrivning av vissa hjälpmedel i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS. LSS-hälsan arbetar tillsammans med ca 200 grupp- och servicebostäder och över 150 dagliga verksamheter. Bemanningen har ökat jämfört med tidigare år, vilket beror på tillkomst av grupp- och servicebostäder. I slutet av september kommer enheten ha 23 sjuksköterskor, 9 arbetsterapeuter och 5 fysioterapeuter anställda.

Samverkan, både intern och extern, är en fortsatt stor del av arbetet för att trygga patientsäkerheten. Under januari-april genomförde LSS-hälsans MAS 24 informationsträffar riktade till chefer inom LSS-verksamheter ute i de 14 stadsdelsförvaltningarna samt hos entreprenörerna. Annat pågående arbete är:

- En ny delegeringsordning infördes under våren, med mer omfattande kunskapstester än tidigare.
- Under året har LSS-hälsan erbjudit teambaserade ADL- och riskbedömningar med efterföljande hälsoplaner till samtliga patienter över 65 år. Ungefär 180 personer har deltagit, och ingen har avböjt.
- Arbetsterapeuter och fysioterapeuter fortsätter arbetet med hjälpmedelsinventering.
- Arbetet med spetskompetensgrupper har kommit igång, och i dagsläget finns sju grupper: sårvård, smärta, sexuell hälsa, psykiatri, diabetes, epilepsi och demens. Grupperna har anordnat föreläsningar och ska fungera som stöd till både kollegor och gruppboende.
- Arbete med att säkerställa att patienterna får erforderligt stöd och har rätt hjälpmedel vid inkontinens har startat.
- Samtycke för personer med nedsatt beslutsförmåga är en etiskt komplicerad fråga. LSS-hälsan arbetar för ett synliggörande av frågan. Implementering av rutin för uppföljning av samtycke till informationsöverföring pågår.

LSS-kollo

Sommarens kolloverksamheter har i huvudsak avlöp väl. Förvaltningens egna åtta gårdar och de sju som bedrivs på entreprenad har haft väl fungerande verksamheter som har uppskattats av såväl deltagande flickor/kvinnor och pojkar/män som anhöriga. Av dem som hunnit med att svara på enkäten om sommarens kollovistelse inför tertiärrapport 2, svarar 99 % att deras kollovistelse har varit bra eller mycket bra. I år var premiär för LSS-kollos digitala enkät, något som medfört ökad svarsfrekvens och fler skriftliga kommentarer. Resultat och analys kommer i VB.

Under sommaren har 5 350 deltagardygn genomförts. Under hela året har 6 280 deltagardygn genomförts. Beläggningen under sommaren har varit hög (94 % totalt), främst i gruppen med Aspergers syndrom, där fler platser än vad som var avsatt belagts (109 %) och de med autism med större omvårdnadsbehov (102 %).

Hittills i år kan konstateras en fortsatt minskning av andelen flickor/kvinnor som söker LSS-kollo medan antalet pojkar/män är samma som 2016. En förklaring till detta tros vara att antalet ansökningar till de kollogårdar som har målgruppen med Aspergers syndrom ökar. Den gruppen består generellt sett av mer pojkar/män.

Korttidshemmen Drömmen och Navet

Under perioden har totalt 35 personer vistats i någon av verksamheterna; 13 flickor/kvinnor och 22 pojkar/män. Korttidshemmen har generellt alltid lägre beläggning under sommarmånaderna då många deltagare åker på kollo. Också då ungdomar erbjuds egen bostad kan det uppstå en svacka i beläggningen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldre- och socialnämnden utreda förutsättningar för äldre med beslut om LSS-boende att få äldreomsorg	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska ansvara för att kontinuerligt kartlägga behovsbilden för staden i stort gällande bostad med särskild service	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna göra en översyn av dagliga verksamhetens arbete mot arbetsmarknaden för deltagarna. Där ingår resursfördelningen samt samverkan mellan arbetsrehabiliterande insatser.	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda i vilken form hälso- och sjukvården inom LSS ska bedrivas i staden efter att projektiden går ut	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen se över samtliga individuella avtal avseende 9§9 LSS	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utvärdera införandet av korttidstillsyn enligt LSS inom valfrihetssystemet	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska identifiera behov av att bygga boende för unga med demens (under 65 år). I uppdraget ingår även, om behov finns, att etablera en plan för driftsättning	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska lämna förslag på en än effektivare förmedlingsprocess i syfte att minska tiden av tomma boendeplatser inom LSS	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska utreda en mer flexibel bedömning, och användning av ledsagningstimmar och hanteringen av omkostnader i samband med ledsagningen	2017-01-01	2017-12-31	
  Socialnämnden ska utreda objektsanställning och anhörganställning inom ledsagar- och avlösarservice inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Stockholmare med funktionsnedsättning har tillgång till och kan på lika villkor delta i samhället

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Strategiskt arbete

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare och chefer inom funktionsnedsättning har stöd i sitt arbete. Brukarna erbjuds en likvärdig, tillgänglig, rättssäker, kunskapsbaserad verksamhet av god kvalitet.

Driftsverksamhet

Brukare är nöjda med de insatser de fått enligt LSS. Förvaltningens insatser är efterfrågade och evidensbaserade.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Stockholm är en tillgänglig stad för alla".

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Effektivare kommunikation mellan verksamheter och personer som har en omfattande psykisk och kognitiv problematik, program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 2.	2016-01-01	2017-12-31	
 Kvalitetssäkra IT-stöd utifrån funktionshindrades behov (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 5)	2017-01-01	2017-12-31	
 Revidera programunderlag för bostäder med särskild service (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 6)	2016-01-01	2017-12-31	
 Skylta tydligt. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 1).	2017-01-01	2017-12-31	
 Socialnämnden ska inom verksamhetsområdet socialpsykiatri utveckla samarbetet med brukar- och intresseorganisationer för att säkerställa att utvecklingen av stadens verksamheter motsvarar målgruppens behov och önskemål samt att även behovet hos barn till personer i målgruppen tillgodoses.	2017-01-01	2017-12-31	
 Socialnämnden ska vidta åtgärder för att stärka rekryteringen av uppdragstagare utifrån individens behov. Den enskilde ska ges möjlighet till att tidigt kunna påverka vem som blir utsedd som exempelvis ledsagare, avlösare och kontaktperson eller kontaktfamilj.	2017-01-01	2017-12-31	
 Säkerställa tillgängligheten samt åtgärda brister i nämndens samtliga verksamheter utifrån "enkelt avhjälpta hinder" (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 1)	2017-01-01	2017-12-31	
 Tillsammans med äldre- och omsorgsnämnden utreda behovet av vård- och omsorgboende för personer som bor i gruppbostad enligt LSS.	2016-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

Uppfylls helt

Analys

I stadens handlingsplan för en förbättrad arbetssituation lyfts brukardelaktighet som ett av tretton viktiga områden att arbeta med. Stadsdelsförvaltningarna och socialförvaltningen arbetar på olika sätt för att öka den så som till exempel brukarutvärderingar, brevlåda på

kontoret för klienter och brukare, spel för att göra barn mer delaktiga och enkäter till brukare för att ta reda på deras uppfattning om inflytande/bemötande/tillgänglighet m.m. Förutom att inflytande och delaktighet för brukare är avgörande för att nyttan av kontakt med socialtjänsten ska bli så stor som möjligt, är brukares delaktighet nödvändig för en positiv utveckling av verksamheterna.

SIP - Samordnad individuell plan

Förvaltningens arbete i syfte att öka användandet av SIP fortgår, bland annat genom samordning av projekt med särskilda SIP-samordnare, utbildning och arbete med lokala BUS-grupper.

Driftsverksamhet

Nämndens samtliga verksamheter arbetar på olika sätt med delaktighet och brukarinflytande. I genomförandeplaner och SIP:ar diskuteras alltid insatserna i tre- eller flerpartssamtal, där brukare/klient, placerande socialsekreterare och aktuell verksamhet tillsammans kommer överens om insatsernas innehåll och utformande. I brukarundersökningar och brukarråd tas klienters, brukares och besökares synpunkter tillvara på olika sätt. Allt fler verksamheter genomför digitala undersökningar, som verkar bidra till att svarsfrekvensen ökar liksom att de som svarar i större utsträckning med egna ord lämnar synpunkter och önskemål,

Framtid Stockholm genomförde under slutet av maj/början av juni en enkätundersökning bland ungdomar som haft kontakt med de olika verksamheterna och ytterligare en kommer att göras under november. I vårens undersökning uppgav drygt 80% av flickorna och 71% av pojkarna att de haft stor möjlighet att påverka stödet/insatserna de fått. I skattningar som görs i direkt anslutning till samtal eller annan insats sker direkt återkoppling och brukarens/klientens synpunkter och uppfattning på stödet/insatsen tas tillvara.

Projektet Smarta möten, inom Boende- och behandlingsenheten, har för flera av deltagarna inneburit livsavgörande förändringar där digitala hjälpmedel och tekniken har gjort det lättare att komma upp på morgonen, få en strukturerad vardag och därmed kunna delta i praktik, andra aktiviteter och rent av anställning i ett fall. Där har insatserna utformats helt i enlighet med brukarnas egna önskemål och förslag till insatser för att lösa problem för egen del.

Nämndmål:

Vuxna och barn i nämndens verksamheter har möjlighet till inflytande och delaktighet.

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Vuxna och barn ges möjlighet att påverka insatsernas utformning och genomförande.

Stadsdelsförvaltningarnas och socialtjänstavdelningens medarbetare upplever att inflytande och delaktighet uppmärksammas i utbildningar, riktlinjer, program och projekt.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Stockholm är en demokratisk stad

där invånarna har inflytande".

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Samtliga verksamheter ska redovisa om brukarna tycker att de haft möjlighet till inflytande och delaktighet när det gäller insatsernas utformning och genomförande.	2016-01-01	2017-12-31	
 Säkerställa att personer med funktionsnedsättning kan ta del av nämndens informationsmaterial (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 2)	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Analys

Upphandlingsplanen följs med en avvikelse, att startdatum för catering-upphandlingen har försenats. Denna upphandling kommer att påbörjas under hösten och hinner genomföras inom utsatt tid.

Boenden för nyanlända på hotell- och vandrarhem har upphandlats i sju omgångar. För närvarande pågår ingen ny upphandling av dessa boenden.

Avtalsuppföljning pågår enligt årsplan.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram						80 %	80%	2017

Nämndmål:

Nämnden beaktar social och ekologisk hållbarhet, tillgänglighet och kvalitet i sina upphandlingar

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämnden ställer sociala och miljömässiga krav i sina upphandlingar. Den offentligt finansierade verksamheten bedrivs med hög kvalitet och på ett långsiktigt hållbart sätt.

Analys

Målet bedöms kunna nås, se vidare analys under KF:s mål "Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning".

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Informationsspridning om verksamheter (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 2)	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ställa adekvata tillgänglighetskrav vid upphandling av varor och tjänster (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 1)	2017-01-01	2017-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Utfall och prognos per kostnadsgruppering

	augusti 2016				augusti 2017		
Riktvärde 66,7%	Budget	Utfall	Förbrukn		Budget	Utfall	Förbrukn
Taxor och avgifter	-49,3	-31,5	63,8%		-50,6	-33,6	66,4%
Hysesintäkter	-26,1	-15,8	60,3%		-24,2	-29,9	123,6%
Bidrag, ersättningar	-359,3	-225,2	62,7%		-185,6	-95,2	51,3%
Försäljning	-256,1	-151,7	59,2%		-284,9	-214,3	75,2%
Övriga externa intäkter	-7,2	-5,1	71,7%		-7,1	-4,0	56,7%
Summa intäkter	-698,0	-429,2	61,5%		-552,3	-377,0	68,3%
Personalkostnader	665,4	459,1	69,0%		696,0	456,3	65,6%
Lokalkostnader	138,0	108,3	78,5%		160,7	129,7	80,7%
Ekonomiskt bistånd	106,0	32,3	30,5%		174,3	67,2	38,6%
Entreprenad, köp av verks, konsulter	295,4	146,7	49,7%		310,6	177,3	57,1%
Övriga kostnader	473,5	248,4	52,5%		426,9	260,6	61,0%
Summa kostnader	1 678,3	994,9	59,3%		1 768,4	1 091,1	61,7%
Netto	980,3	565,6	57,7%		1 216,1	714,1	58,7%

Nämndens utfall till och med augusti är 714,1 mnkr vilket motsvarar en förbrukning med 58,7% av budgeten.

Förbrukningen ligger något lågt i förhållande till periodens riktvärde som är 66,7%. Detta beror på lägre kostnader för nyanlända än förväntat samt på att förvaltningens kostnader under andra halvåret normalt är större än under första delen av året. Förklaringen till detta är bland annat löneökningar, utbetalning av bidrag till ideella organisationer samt kostnader för diverse utvecklingsprojekt som slutförs under senare delen av året. Trots ökade kostnader under hösten visar förbrukningsnivån på ett stabilt ekonomiskt läge och nämnden bedöms visa ett överskott mot budget för helåret med 8,3 mnkr efter begärda tillägg/justeringar och avsättning till resultatfonden.

Det prognostiserade överskottet beror i huvudsak på att medel för omstrukturering inte behöver tas i anspråk. En mer detaljerad förklaring till avvikelser återfinns per verksamhetsområde nedan.

Jämförelse med föregående år

Kostnaderna har ökat med 96,2 mnkr vilket till allra största del beror på mottagandet av nyanlända. Ökningen består framför allt av försörjningsstöd och lokalkostnader (egna boenden) och köp av verksamhet (vandrarhem) samt övriga kostnader (bidrag SHIS).

Intäkterna har minskat med 52,2 mnkr i huvudsak beroende på minskat antal boenden för ensamkommande flyktingbarn.

Prognos per verksamhetsområde

Verksamhetsområde, mnkr	Bokslut 2016	Budget 2017	Prognos 2017	Avvikelse	Justering	Justerad avvikelse
Barn och ungdom	95,9	81,0	79,5	1,5		1,5
Verksamhet för personer med funktionsnedsättning	142,	145,8	149,8	-4,1	3,8	-0,3
Hemlöshet och missbruk	261,9	274,2	273,0	1,2		1,2
Jour- och rådgivande verksamhet	105,5	247,5	197,4	50,1	-50,3	-0,2
Insatser mot våld i nära relationer	12,5	20,9	21,7	-0,8		-0,8
Strategi och utveckling	82,7	84,5	84,6	-0,1		-0,1
Övrig verksamhet	17,9	122,9	131,6	-8,7	8,0	-0,7
Ledning och administration	43,4	44,2	45,5	-1,3		-1,3
Stöd till utomstående organisationer	133,1	186,1	199,1	-13,0	13,0	0,0
Omstrukturering	29,5	9,0	0,0	9,0		9,0
Nämnden totalt	924,6	1216,1	1182,3	33,8	-25,5	8,3

Barn och ungdom +1,5 mnkr

Verksamhetsområdet domineras av boenden för ensamkommande barn och ungdomar. Bedömningen är att statsbidraget från Migrationsverket avseende ensamkommande flyktingbarn kommer att täcka nämndens kostnader.

Framtid Stockholm prognostiserar ett överskott med 1,5 mnkr, vilket beror lägre personalkostnader än budgeterat på grund av tillfälliga vakanser.

Verksamheter för personer med funktionsnedsättning -0,3 mnkr

Årets säsong för LSS-kollo är nu avslutad. I likhet med tidigare år ökar andelen barn från Stockholm medan barn från andra kommuner i länet minskar. Detta innebär att det intäktskrav som finns i nämndens anslag inte kan uppnås, varför verksamheten uppvisar ett underskott. Nämnden begär därför, i likhet med tidigare år, om tillägg med 3,8 mnkr.

De korttidshem som nämnden driver har under sommarmånaderna haft problem med beläggningen vilket vid årets slut beräknas innebära ett underskott med 0,3 mnkr.

LSS-hälsan, som överfördes från landstinget 2015, har successivt byggts ut och bedöms för närvarande rymmas inom den skatteväxlade ramen.

Hemlöshet och missbruk +1,2 mnkr

Enheten för hemlösa har under året haft en del tillfälliga vakanser vilket innebär lägre personalkostnader än budget och att enheten därmed visar ett överskott på 2,5 mnkr.

En särskild satsning har gjorts för att vidareutveckla förvaltningens verksamhetssystem Platina. Det kommer att innebära att kostnaderna överskrider budget med 0,8 mnkr.

Boende- och behandlingsenheten har överlag fortsatt god beläggning inom sina olika verksamheter och redovisar en prognos i balans med budget.

Jour och rådgivande verksamheter -0,2 mnkr

Inom familjerådgivningen (LOV) ökar antal samtal hos de externa utförarna mer än förväntat vilket väntas ge ett underskott på cirka 1,2 mnkr.

Socialjouren redovisar ett överskott med 1,0 mnkr på grund av tillfälliga vakanta tjänster.

Insatser mot våld i nära relationer -0,8 mnkr

Underskottet beror till största del på att Kriscentrum för kvinnor sålt färre platser till andra kommuner än budgeterat. Kriscentrum har varit fullbelagt, men eftersom platserna till stadsdelsförvaltningarna är subventionerade blir intäkterna inte lika höga.

Strategi och utveckling -0,1 mnkr

Verksamheten bedöms i stort sett rymmas inom budget.

Verksamhetsområdet omfattar stora delar av förvaltningens enheter för nämndens övergripande styrning och utveckling av stadens socialtjänst.

Övrig verksamhet -0,7 mnkr

Underskottet härrör från Boutredningsenheten där kostnaderna för ekonomiskt bistånd överskrider budget delvis på grund av ökat ärendeflöde.

Stöd till utomstående organisationer ±0 mnkr

Verksamhetsområdet avser nämndens traditionella verksamhets- och projektbidrag till föreningar som kompletterar socialtjänstens utbud och förväntas rymmas inom ram.

Administration och ledning -1,3 mnkr

Verksamhetens prognos är ett underskott med 1,3 mnkr, vilket främst avser ökade IT-kostnader för licenser och datakommunikation. I samband med start av flera nya verksamheter har dels initiala IT-kostnader ökat, men även löpande driftskostnader för kommunikation har ökat.

Omstrukturering +9,0 mnkr

Omstrukturering avser medel reserverade för oförutsedda kostnader. Under året bedöms inte dessa medel förbrukas.

Återredovisning av medel för nyanlända

Kostnadsutvecklingen för nyanlända är fortsatt osäker framför allt beroende på vilka

boendelösningar som kan erbjudas de nyanlända och därmed hur stor påverkan det får på försörjningsstödet.

Kostnaderna för försörjningsstöd (Intro Stockholm) och boendelösningarna för nyanlända beräknas totalt bli cirka 42 mnkr lägre än budget. Den största anledningen är att ett aktivt arbete har gjorts under året för att korta ner den period, det s.k. glappet, som uppstår innan den nyanlände kan påbörja sin etablering och uppbär etableringsersättning. Detta har bidragit till ett minskat behov och utbetalning av initialt försörjningsstöd jämfört med antagandena i budget.

Nämnden begär att få öka anslaget till SHIS med 13 mnkr avseende bostäder för nyanlända. SHIS kostnadsökningar avser till största del larm och bevakning främst med anledning av öppnandet av flera nya anläggningar där man varit tvungen att ha dygnet runt bevakning pga. högt säkerhetstänkande.

Bedömningen är att av den totala budgeten för nyanlända på 347 mnkr, kommer nämnden totalt att återredovisa cirka 29 mnkr till kommunstyrelsen.

Resultatenheter

Nämnden har en resultatenhet, Tillståndsenheten, som inte bedöms ha någon över- eller underskott i år. Tidigare ackumulerat överskott i resultatfonden kommer till delar att användas under 2018 för kostnader för upphandling av nytt verksamhetssystem.

Investeringar

Nämndens investeringsbudget på 4,7 mnkr är främst avsedd för inköp av inventarier. Medlen bedöms inte förbrukas helt vilket innebär ett prognostiserat överskott med 2,7 mnkr.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ingen försäljning av anläggningstillgångar beräknas ske under året.

Betydande projekt som inte är investeringar

Nämnden har inga projekt som faller inom ramen för betydande projekt.

Omslutningsförändringar

Nämnden bedömer inte att några ytterligare omslutningsförändringar behöver göras.

Budgetjusteringar

Den ökande andelen deltagare från Stockholm i LSS-kollo innebär att nämnden inte har de intäkter från andra kommuner som förutsatts i nämndens budgetram. Nämnden söker därför tillägg med 3,8 mnkr.

Medel för lokaländamål

Nämnden har inte sökt några särskilda medel för lokaländamål.

Analys av balansräkning

Nämndens tillgångar har minskat med 2,9 mnkr jämfört med årsbokslutet 2016. Förändringen beror dels på minskade fordringar Migrationsverket avseende ensamkommande flyktingbarn, dels på upparbetade momsfordringar för perioden.

Nämndens kortfristiga skulder har ökat med 531,5 sedan årsbokslutet 2016, vilket till allra största del beror på upparbetade statsbidrag för asylsökande ensamkommande barn hos stadsdelsnämnderna. Nämnden har därmed en skuld till stadsdelsnämnderna i avvaktan på beslut från Migrationsverket och att samtliga medel utbetalats från Migrationsverket.

Övrigt

För att möjliggöra fler boendelösningar för nyanlända har Micasa erbjudit socialförvaltningen och SHIS (Stiftelsen Hotellhem i Stockholm) att under två års tid inhyra del av en fastighet i Vårberg. Socialförvaltningen och SHIS är överens om att det föreslagna objektet är mycket lämpligt som boende för målgruppen och avser att gemensamt inhyra objektet.

Socialförvaltningens del av inhyrningen består av gemensamma utrymmen medan SHIS inhyr lägenhetsytorna. Kostnaden för socialförvaltningen uppgår till 2,3 mnkr per år. För denna kostnad avser förvaltningen att söka tillägg i samband med verksamhetsplan för 2018.

Förvaltningen föreslår socialnämnden att godkänna inhyrningen och ge förvaltningschefen i uppdrag att teckna avtal med Micasa.

Synpunkter och klagomål

Relativt många synpunkter och klagomål har framförts muntligen och inkommit skriftligt då det gäller missnöje med boendelösningar för nyanlända. I huvudsak rör klagomålen att man upplever sig begränsad i kollektiva boenden samt att boendelösningen man erbjudits inte motsvarar de förväntningar man har haft. Det har också i vissa verksamheter framförts klagomål på att det saknats möjlighet att tillaga egen mat. Familjer som placerats i lägenheter har framfört klagomål på storleken på bostaden. Verksamheten har en aktiv dialog med de boende och har arbetat för att möjliggöra att alla har ett fullgott självhushåll.

Enheterna redovisar ett fåtal klagomål som lett till förändringar av verksamheten. Synpunkter kring mat och rutiner på förvaltningens boenden för olika målgrupper kommer regelbundet in till medarbetare. Synpunkterna rör ofta olika önskemål om mat, möjligheten att ta emot vänner på boendet samt rutiner om tider då man ska vara hemma etc. De flesta klagomålen och synpunkterna hanteras och avhjälps direkt i verksamheterna. Alla brukare som vill framföra klagomål eller synpunkter erbjuds en klagomålsblankett alternativt får information om möjligheten att använda e-tjänsten "Tyck till". De flesta nöjer sig dock med att medarbetarna bemöter dem i situationen och åtgärdar anledningen till klagomålen.

Det kommer också synpunkter från brukare om att verksamheten "är bra" "bra personal" och att "bemötandet är gott" och att de i övrigt är nöjda.

Lex Sarah

Under perioden har det inkommit sju lex Sarah-rapporter. Av dessa har fem skrivits av innan påbörjad utredning då de ej bedöms utgöra missförhållanden enligt lex Sarah. Resterande rapporter är under fortsatt utredning. Rapporterna avser brister i utförande av insats respektive

sexuella övergrepp.

Sammanlagt har 14 kvalitetsavvikelser rapporterats och avser brister i teknisk utrustning, dokumentation, samt utförande av insats.